

Delitev stroškov med TOZD

Več kot leto dni je že preteklo, odkar smo se v naši delovni organizaciji odločili, da se organiziramo v dve temeljni organizaciji združena dela in v delovno skupnost skupnih služb. V tem letu smo novemu načinu organizacije prilagodili samoupravne odnose, začeli smo s sprejemanjem interne zakonodaje in podobno. Proti koncu preteklega leta je bil opravljen tudi postopek registracije tako organiziranega podjetja.

Vse to pa predstavlja samo formalno uvedbo določil ustave v našo organizacijo združenega dela. Bistvo organiziranja v TOZD je namreč doseženo šele takrat, ko takemu načinu organiziranja damo tudi ustrezno ekonomsko vsebino. Dokler smo sicer uredili samoupravne odnose, nismo pa storili pravih za to, da bi bili ekonomski odnosi med TOZD opredeljeni in jasni, toliko časa prav gotovo še nismo organizirani v skladu z ustavo.

Katera vprašanja je bilo potrebno rešiti v naši OZD, da bi, kot rečeno, novemu načinu organiziranja dali tudi ustrezno ekonomsko vsebino? Najpomembnejši vprašnji v tej smeri sta naslednji:

- prodajni pogoji za prodajo izdelkov TOZD Proizvodnja TOZD Prodaja in
- razdelitev stroškov med TOZD oziroma financiranje enot delovne skupnosti skupnih služb.

Oglejmo si najprej vprašanje financiranja enot delovne skupnosti skupnih služb. V teku priprav na organizacijo podjetja v skladu z ustavo so bile nakazane številne možnosti financiranja enot delovne skupnosti skupnih služb, npr.:

- tako imenovano »proračunsko financiranje« po določenem ključu
- zaračunavanje storitev enot DSSS posameznim TOZD in podobno.

Mislím, da niti ena od navedenih dveh možnosti ni ustrezna. Prva pomeni skrajno poenostavitev, druga pa bi bila zelo težko izvedljiva.

Bistveno pri tem je, da je financiranje enot DSSS v skladu z interesi delovnih ljudi v posameznih enotah. Ob zasledovanju tega principa smo prišli po daljših razpra-

vah do naslednjih rešitev: vsak TOZD naj krije stroške tistih enot DSSS, ki delajo v korist, oziroma opravljajo storitve za ta TOZD. Tako bo od 1. 1. 1975 dalje TOZD Proizvodnja krija stroške naslednjih enot DSSS:

- tehnične službe
- nabavne službe
- računovodstva TOZD Proizvodnja
- del stroškov avtoprometa
- del stroškov kadrovske službe
- stroške skladišč gotovih izdelkov

TOZD Prodaja pa bo od 1. 1. 1975 dalje krija stroške naslednjih enot DSSS:

- prodajne službe z odpremo
- računovodstva TOZD Prodaja
- del stroškov avtoprometa
- del stroškov kadrovske službe
- stroške računskega centra Alpina

Del stroškov avtoprometa in kadrovske službe, ki naj jih krije posamezna TOZD, so bili določeni v skladu z obsegom storitev, katere te enote opravljajo za posamezno TOZD. Tako se stroški avtoprometa delijo 70 % na TOZD Proizvodnja in 30 % na TOZD Prodaja. 70 % transportnih storitev se namreč opravi zaradi nabave materiala, prevoza strojev in podobno, 30 % teh storitev pa se opravi zaradi dostave obutve v prodajalno. Stroški kadrovske službe pa se delijo takole: 82,50 % na TOZD Proizvodnja in 17,50 % na TOZD Prodaja.

Stroške poslovanja Računskega centra Alpine za sedaj krije v celoti TOZD Prodaja, ker računski center opravlja storitve samo za prodajo. Ko pa bo računski center opravljal storitve tudi za tiste enote DSSS, katere financira TOZD Proizvodnja, bo del stroškov poslovanja računskega centra prevzela TOZD Proizvodnja.

S takim načinom financiranja enot DSSS smo dosegli, da bo vsaka TOZD financirala delo tistih enot DSSS, katerih delo je v interesu te TOZD.

Drugo vprašanje, katerega je bilo treba rešiti, pa je naslednje: v skladu s prej na-

vedeno razdelitvijo stroškov je bilo treba urediti pogoje prodaje izdelkov TOZD Proizvodnja TOZD Prodaja. TOZD Proizvodnja bo prodajala gotove izdelke TOZD Prodaja po maloprodajnih cenah, od katerih priznava TOZD Prodaja rabat. Višina tega rabata bo računsko ugotovljena vsako leto vnaprej. V letu 1975 znaša višina rabata za obutev, od katere se ne plačuje prometni davek 28 % od maloprodajne cene. Pri tisti obutvi, od katere se plačuje prometni davek, je odstotek rabata višji za ustrezen odstotek prometnega davka.

Kaj smo dosegli s takim načinom internega obračuna med TOZD? Dosegli smo naslednje:

1. Posamezno enoto DSSS financira tisti TOZD, v interesu katerega ta enota dela. To je obenem predpostavka za pravilno motivacijo zaposlenih in za izvedbo kakršnegakoli načina stimulativnega nagrajevanja delavcev v skupnih službah.

2. Razmejitev stroškov med TOZD je s tem postala popolnoma jasna.

3. Vsaka TOZD s tem načinom nosi stroške vseh tistih enot, ki s svojim delom vplivajo na boljši ali slabši rezultat te TOZD. Vsi delovni ljudje, katere posamezna TOZD financira, vplivajo na rezultat te TOZD in bodo seveda tudi odločali o delitvi tega rezultata. To pomeni, da smo šele s tako postavljenjo delitvijo stroškov dosegli bistvo organiziranja v TOZD, to je, da o rezultatu dela odločajo vsi, ki so s svojim de-

lom prispevali k ustvarjanju tega rezultata.

Zgoraj navedena delitev stroškov med TOZD in novi prodajni pogoji veljajo od 1. 1. 1975. Vse navedene spremembe bodo bolj podrobno opredeljene v samoupravnem sporazumu o ureditvi medsebojnih odnosov med TOZD Proizvodnja in TOZD Prodaja. Osnutek tega sporazuma je že pripravljen in lahko računamo, da bodo ta spo-

razum v kratkem dobili v obravnavo samoupravni organi.

S tem, ko bomo sprejeli navedeni samoupravni sporazum, bomo v naši OZD uzakonili tudi ekonomsko vsebino izpopolnjenega sistema samoupravljanja. Sele tedaj bomo lahko rekli, da smo dosegli bistvo pri organizaciji naše OZD v TOZD, ne pa le zunanje, formalne oblike.

Tomaz Košir dipl. oec.

Iz proizvodnje

Po zbranih podatkih za leto 1974 lahko v grobem ocenimo in ugotovimo rezultate našega dela. Kot vemo, je bil plan proizvodnje za leto 1974 postavljen na 1.150.000 parov razne obutve. Od tega 150.000 parov težke obutve in 1.000.000 parov lahke obutve.

Vrednost proizvodnje obutve naj bi predvidoma predstavljala 206.055.013,14 din. Zaradi zmanjšanja števila delavcev v proizvodnji pri izvozu za SZ, količinskega plana proizvodnje nismo dosegli. Kljub temu, da je proizvodnja zadnje mesece leta 1974 tekla res idealno, smo proizvedli skupno le 1.077.765 parov in s tem ostali pod planom za 75.235 parov ali za 6,5 %. Od tega smo proizvedli 148.455 parov težke obutve, 725.879 parov navadne obutve ter 200.431 parov sandal.

Skupna vrednost proizvodnje obutve v 1974 letu je bila 207.172.138,43 din, kar pomeni preseg finančnega plana za 1.117.125,29 din, oziroma za 0,5 %.

V primerjavi z letom 1973, ko smo proizvedli 1.052.777 parov, smo v letu 1974 povečali proizvodnjo za 21.988 parov, ali za 2,1 %. Po vrednosti pa je znašala proizvodnja obutve v letu 1973 din 197.133.443,73, v letu 1974 pa se je vrednost proizvodnje povečala za 10.038.694,70 din, ali za 5,1 %.

Vemo, da ne proizvajamo več samo obutve, temveč tudi plastične proizvode in orodja za vlijanje in brizganje termoplastov in poliuretanov, zato je prav, da pogledamo tudi rezultate te naše vzporedne dejavnosti. V letu 1974 smo proizvedli 1.466.538 parov raznih plastičnih proizvodov, od šal za smučarske čevlje, PU podplavov, do najenostavnejših polnilnih vložkov in sicer v skupni vrednosti 14.489.316,40 din. Za ta oddelek je bilo v orodjarni izdelanih tudi za 548.060,95 din raznih orodij (form).

Skupna vrednost proizvodnje za leto 1974 ob seštevku vseh treh dejavnosti znaša 222.209.515,78 din.

Vodja TOZD proizvodnja
Anton Klemenčič

Vsem ženam ob njihovem prazniku iskreno čestitamo!

Sejem mode 1975

Na 20. sejmu »Moda 75«, ki je bil od 21. 1. do 26. 1., je sodelovala tudi naša tovarna. Razstavljalo je preko 300 podjetij iz vse države. Prevladovala je tekstilna in oblačilna industrija. Od slovenske čevljarke industrije so sodelovali vsi, razen Planike. Naše podjetje je razstavilo vso pomladansko letno konfekcijo pa tudi smučarske, tekaške in planinske modele. Obiskovalci so se najbolj zanimali za planinski model

art. 2325 in 2326, katerih pa še nimamo na zalogi. Moški obiskovalci so se zanimali tudi za letne modele iz naravnega usnja oz. z naravnimi usnjenimi podplati, t. j. art. 4006-08 oz. grupa 27.

Zenskam pa je bila najbolj všeč grupa 10 in 11 t. j. art. 9100 in naprej.

Sejem je dnevno obiskalo okoli 4000 ljudi, zadnji dan, t. j. v nedeljo, 26. 1. pa preko 6000.

Franc Pečeln

Razgovori v SZ

Sovjetska zveza je znana kot ena največjih kupcev potrošnih artiklov, to je proizvodov lahke industrije, katera pri njih še ni dosegla stopnje, da bi lahko zadovoljevala nekaj sto milijonov potrošnikov.

Do sedaj smo v čevljarstvu poznali SZ le kot kupca gotove obutve in pa njihovo izredno zahtevnost glede kvalitete. Zaradi hitrega razmaha uporabe poliuretanskih podplatov na obutvi, ki so po svoje lahki, prožni in omogočajo izredno dobro toplotno izolacijo, se je taka obutev hitro uveljavila tudi na tržišču SZ in so jo zadnje čase že tudi začeli uvajati v njihovi čevljarški industriji.

Prve količine poliuretanskih podplatov je ministrstvo za lahko industrijo v SZ uvozilo iz Italije. Letos januarja pa je prvi kontingent odobrene vsote po GOS planu prišel že tudi v blagovno listo za medsebojno blagovno menjavo z Jugoslavijo. 15. januarja 1975 je bil na hitro organiziran v Moskvi prvi sestanek s predstavniki ministrstva za lahko industrijo in neposrednimi proizvajalci obutve sovjetske čevljarke industrije, ter jugoslovanskimi proizvajalci poliuretanskih podplatov. Nastop jugoslovanskih proizvajalcev poliuretanskih podplatov na sovjetskem tržišču je bil enoten, tako pri predstavljanju kolekcij, kakor tudi pri postavljanju cen. Sovjetski

kupci so pokazali velik interes za nakup poliuretanskih podplatov, delno tudi termoplastičnih, vendar so bili omejeni na dolarsko vsoto, ki je v blagovni listi za leto 1975. Skupno so naročili 1.010.000 parov poliuretanskih in termoplastičnih podplatov, s povprečno serijo 200.000 parov. Ker je bil to prvi prodor poliuretanskih podplatov na veliko rusko tržišče in naj bi bil po pripovedi kupcev SZ to perspektiven posel še vsaj za nadaljnjih pet let, se je v to vključila tudi Alpina, kljub temu, da imamo trenutno še veliko prostorsko stisko za tovrstno proizvodnjo. Alpina naj bi izdelala v letu 1975 200.000 parov poliuretanskih podplatov v približni vrednosti 400.000 \$.

Februarja 1975 pa so bili v Moskvi razgovori med uvoznikom obutve za SZ Raznoeksportom, ob sodelovanju določene kroga čevljarških strokovnjakov in med tehnično komisijo jugoslovanskih proizvajalcev obutve, kjer smo se dogovorili o tehničnih pogojih, to je uporabi materialov, vrstah materialov in karakteristikah, vrstah izdelavah, modnih tendencah in vse ostalo, kar zadeva izdelavo kolekcije, ki jo moramo jugoslovanski proizvajalci (predstaviti) prezentirati kupcu do 1. aprila 1975, že za leto 1976.

Vsekakor je bilo zopet mnogo poudarka na kvaliteto izdelav, predvsem pa na kvaliteto vgrajenih materialov, s katerimi imajo pri njihovih vremenskih razmerah še vedno precej težav in reklamacij.

Skoraj v vseh primerih so postavili zahteve po najkvalitetnejših, estetsko lepih in kljub temu trpežnih materialov, kar vemo, da je zelo težko doseči. Na naše ugovarjanje, da je to neposredno povezano s ceno obutve, so menili, da nam dovolj dobro plačajo in da za ta denar od nas lahko zahtevajo res najkvalitetnejšo obutev. Naše kalkulacije pa seveda kažejo prav nasprotno.

Iz tega lahko zaključimo, da bomo morali posvetiti pravi obširne kolekcije za izvoz v SZ precej časa, modele temeljito racionalizirati, dobro preštudirati in analizirati kvaliteto in ceno posameznih materialov, predno jih bomo vgradili v kolekcijo za SZ.

Vodja TOZD proizvodnja
Anton KLEMENCIC

Rezultati volitev v TOZD prodaja obutve

SKUPNI DELAVSKI SVET: (izvoliti je bilo potrebno 2 delegata)

Izvoljena:
Novoselac Stjepan
Grubišić Petar
185 glasov SRH, Zagreb I
152 glasov SRH, Sisak

DS TOZD PRODAJA: (izvoliti je bilo potrebno 9 delegatov: ekspedit 2, kontrola in prevzem 1, prodajalne SR Slovenije 2, prodajalne SR Hrvatske 2, SR Srbija 1, SR BiH in Makedonija skupaj 1)

Izvoljeni:
ekspedit:
Vidmar Fanči 174 glasov
Kavčič Milan 136 glasov

Kontrola in prevzem:
Podobnik Anton 161 glasov

SR Slovenija:
Kastelic Miro 217 glasov, Ljubljana III
Likar Ivan 201 glasov, Idrija

SR Hrvatska:
Ribić Mirko 239 glasov, Varaždin
Celik Jakob 226 glasov, Zagreb III

SR Srbija:
Berić Pavle 234 glasov, Zemun

SR BIH in Makedonija:
Raca Pero 193 glasov, Travnik

KOMISIJA ZA UGOTAVLJANJE KRSITEV DELOVNIH OBVEZNOSTI:

Izvoljena:
Radosavljević Vojo 196 glasov, prod. Sarajevo
Bobinac Zlatko 179 glasov, prod. Rijeka

Kako bodo nagrajeni prodajalci

**Spremembe
pravilnika o delitvi
sredstev za OD
v maloprodajni
mreži so v veljavi**

Že pred enim letom je Skupni delavski svet sprejel sklep, naj se pripravi predlog sprememb Pravilnika o delitvi sredstev za osebne dohodke. Vsi predlogi o spremembah bi morali biti pripravljeni do 1. junija 1974, tako da bi bil postopek zaključen do 30. junija. S 1. julijem 1974 pa bi začel veljati nov Pravilnik.

Zaradi negotovosti v poslovanju smo morali s Pravilnikom počakati do novega leta. Mislili smo, da bodo hkrati sprejete spremembe Pravilnika o nagrajevanju za maloprodajno mrežo in ostali del podjetja, vendar je pri predlogih sprememb Pravilnika za tovarno prišlo do mnogih nepredvidenih zapletov, oz. komisija za pripravo predlogov ima veliko več dela v tovarni, kot ga je imela komisija v mreži.

Kaj se je pravzaprav spremenilo v Pravilniku o nagrajevanju v maloprodajni mreži?

1. Osebnih dohodki so se povečali po urnih postavkah in po skali od ustvarjenega prometa.

2. Najvažnejša sprememba pa je, da smo vskladili razmerje med najnižjimi in najvišjimi osebnimi dohodki v mreži.

Prejšnji način nagrajevanja je dovoljeval, da so poslovodje prodajalcev preveč odstopali od ostalih delavcev v prodajalni in tako so bili nekateri delavci z zelo nizkimi povprečnimi osebnimi dohodki, a drugi so zato dobili več. Da smo to lahko preprečili, smo razliko med urnimi postavkami zmanjšali, kar ugodno vpliva na interno medsebojno delitev v prodajalni. Razlike v osebnih dohodkih med prodajalnami pa smo skušali odpraviti s sistemizacijo delovnih mest v prodajalnah in predpisali število zaposlenih glede na doseženi promet, oz. plan prometa.

3. Stimulacija nagrajevanja je odvisna od doseganja prometa na osebo, od prodanih parov in višine zalog glede na promet, to je koeficient obračanja zalog.

Za mesec januar 1975 so bili prvič izplačani osebni dohodki po novih merilih. Sedaj moramo to spremljati in takoj napraviti analize. Na osnovi le-teh bomo videli, če so sedanji odnosi v delitvi pravilni.

Ivan Capuder

Razgibano delo naše nabavne službe

Obseg uvoza se povečuje

Za izdelavo naše kolekcije je potrebnih vrsta najrazličnejših materialov, surovin, orodij in strojev, vse to pa mora biti pravočasno v proizvodnji, da ta poteka brez zastojev, da je kolekcija pravočasno na tržišču...

Mnogo materialov nabavimo na domačem tržišču, mnogo pa jih je potrebno uvoziti iz najrazličnejših držav, ker tako določa proizvodni predpis.

Samo naročanje materialov v tujini poteka skoraj enako kot doma, seveda pa moramo že pri naročanju paziti, kakšen režim uvoza je pri nas predpisan za posamezne materiale in v skladu s tem si moramo preskrbeti uvozna dovoljenja, blagovne in devizne kontingente ipd., ker brez teh uvoz nikakor ni možen.

V zadnjem času vse več uvažamo najrazličnejše materiale za novi oddelek plastike. Ker so to najrazličnejše kemikalije, jih je zelo težko uvrščati v ustrezne carinske tarife, zato so ti materiali dokaj dolgo v carinskem postopku in pogosto se marsikdo čudi, ko nam ne uspe, da bi bili taki materiali v nekaj dneh doma.

Vsem je gotovo tudi znano, da se je naša plačilna bilanca z inozemstvom v letu 1974

zelo poslabšala in da to zlasti vpliva na naš uvoz, katerega moramo sami zmanjševati, ker sicer mnogih materialov sploh ne bomo mogli več uvažati. Prav zato uvozni posel zahteva vse več najrazličnejših izjav, dokumentacij ipd., carinske in bančne formalnosti trajajo vse dlje, vse več je nepravočasnih dobav iz uvoza, saj je samo za carinjenje potrebno najmanj 7-10 dni.

Vrednostno se naš uvoz iz leta v leto povečuje, povečujejo se tudi zahteve pri carinjenju takega blaga. Da ne bo prihajalo do nepravočasnih dobav iz uvoza, je nujno, da že pri planiranju materialnih potreb računamo, da je za uvoz potreben daljši dobavni rok že glede oddaljenosti dobaviteljev, še bolj pa, da je za normalni carinski in bančni postopek potreben dokaj dolg rok.

Zaradi zapletenosti uvoznih poslov bo v prihodnje še bolj nujno, da bomo potrebe za naročanje materialov iz uvoza dobili čimprej, ker le tako bomo materiale lahko pravočasno preskrbeli in tako ne bo toliko zastojev v proizvodnji zaradi pomanjkanja materialov iz uvoza.

Anica Govekar

čin so vzorci kljub vsem težavam res najhitreje v tovarni. Kaj pa stroški? Če pošljemo npr.: kombi v Pirmasens in okolico, so stroški okrog pol milijona, pripelje pa morda 100 ali 200 kg. To pa ni več gospodarno.

Ali res ne moremo dobiti potrebe za uvoz vzorcev prej, da bi potekal ves postopek z normalnimi stroški, v kolikor toliko primernem času?

Anica Cokan

Uvoz opreme v letu 1975

Za nemoten potek proizvodnje je potreben ustrezen strojni park, ki ga moramo tudi stalno obnavljati z domačimi, še bolj pa s tujimi novostmi.

V preteklem letu smo uvažali razne stroje in opremo, bodisi zato, ker domača industrija še ne izdeluje take stroje, kot jih mi potrebujemo, ali pa zaradi poenotenja strojnega parka. Mnogo smo uvozili tudi specialne opreme za novi oddelek plastike.

V proizvodnji obutve in za proizvodnjo plastike smo uvozili za okrog 8 milijonov strojev in opreme.

Uvoz je potekal dokaj nemoteno, kljub temu, da so zaradi zaščite domače industrije, v veljavi razne uvozne omejitve.

Pri uvozu od firme Rieker, ki je v likvidaciji, smo se srečevali z novimi problemi.

Po pogodbi z likvidacijskim upraviteljem za firmo Rieker smo kupili celotno strojno opremo in tri serije kalupov za brizganje notranjih in zunanjih smučarskih čevljev.

Za uvoz te opreme smo morali poleg običajnih dokumentov preskrbeti še knjižno vrednost, ter leto izdelave za vsak stroj posebej, ker gre za uvoz rabljene opreme. Poleg tega so to specialni stroji za gretje, sušenje in predelavo plastičnih mas. Za zaščito domače proizvodnje so med posameznimi proizvajalci strojegradnje sklenjeni sporazumi, ki so morali dati soglasja za uvoz. Toliko raznih dovoljenj, kot smo jih preskrbeli za izvedbo tega posla, doslej še ni bilo treba.

Težave so bile tudi v tem, ker firma Rieker ne zaposluje več ljudi, ki bi lahko poskrbeli za kompletiranje, nakladanje in tehtanje posameznih naprav. Nekajkrat so morali naši šoferji sami naložiti kamion, ali pa smo najeli razne tuje firme, ki so z nakladalci naložili stroje na kamion. Da je bilo sploh mogoče prepeljati večje kose opreme, smo morali nekatere stroje razstaviti, nekateri pa so bili že razstavljeni.

Carinarnici smo prijavi, v skladu s pogodbo, kompletne stroje in naprave ter celotne serije kalupov. Kljub temu, da so bili tako razstavljeni, da je bilo težko ugotoviti, kaj kam sodi, in le zaradi ugleda nam je uspelo cariniti kom-

pletne stroje in ne vsak vijak posebej.

Carinarnica v Kranju je pri tem strokovno res pomagala in z razumevanjem izvedla omenjeni posel.

Vida Orešnik

Lansko uvoženo usnje iz Avstrije

V 10. lanski številki našega glasila sem obljubil, da bom v naslednji številki pojasnil, kako je potekal odpoklic in uporaba usnja, uvoženega lani poleti iz Avstrije. No sedaj je dokočno ugotovljeno, kako je potekala uporaba usnja in prodaja čevljev.

Inozemski partner je v začetku našega reklamacijskega postopka obljubil, da bo usnje vzel nazaj, kasneje pa se je premislil in kljub našemu večkratnemu prizadevanju nismo uspeli vrniti reklamiranega usnja. Dobavitelj je utemeljeval, da je bilo usnje z naše strani kakovostno pri njem v tovarni prevzeto in zato ne moremo zahtevati vračila blaga. Tako je bilo kasneje odločeno, da bomo usnje porabili za prvotne namene, ker smo tudi z usnjem domačega dobavitelja, ki je bilo nabavljeno za iste namene, imeli velike težave. Prodajna služba je proizvodnji vrnila čevlje v ponovno

prebrizgavanje vseh prednjih delov damskih škornjev, ki so bili narejeni iz domačega usnja. Barvi umetnega in naravnega usnja se nista ujemali.

Finiš uvoženega usnja smo dali v Konus fiksirati, in je bilo s tem usposobljeno za uporabo. Niti proizvodnja niti prodaja nista imeli pri predelavi in prodaji nobenih težav. Zanimali so se po prodajalnah in v našem reklamacijskem oddelku. Povsod so nam povedali, da pri artiklih, kjer so bili prednjiki izdelani iz omenjenega uvoženega usnja, ni bilo nobenih reklamacij. Ti artikli so bili močno iskani in dobro prodani.

Sodimo, da je bilo dokazovanje o neki veliki škodi povzročeni podjetju, popolnoma neutemeljeno in bi bilo za podjetje veliko bolj koristno, če bi ob prevzemu tega blaga ukrepali umirjeno, premisslano in gospodarno.

Lojze Kopač

Uvoz vzorcev za kolekcije

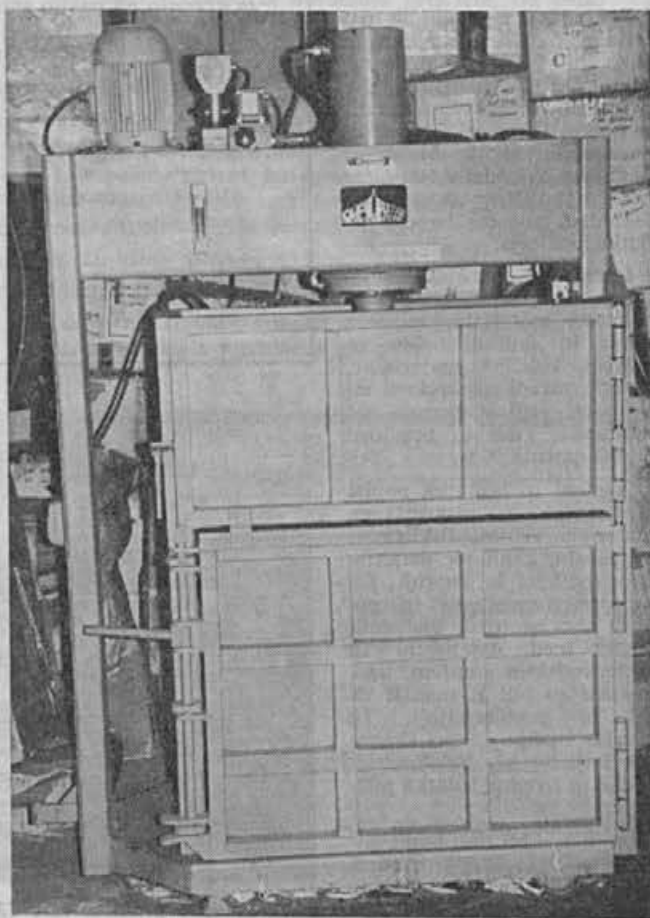
Ko si ogledujemo naše kolekcije obutve, niti ne pomislimo na to, s kakšnimi težavami smo nabavili, oziroma uvozili razne vzorčne količine materiala, ki so potrebne za izdelavo ene same kolekcije.

V kolekciji za eno sezono je približno 400 različnih modelov. Za te je treba nabaviti več vrst usnja v različnih barvah, mnogo vrst podplatov, okraskov, sponk, zadrž, pa tja do različnih sukancev za navadne in okrasne šive. Vse te materiale je treba naročiti pri raznih firmah v Italiji, Avstriji, Nemčiji... Največji problem pa je, da je rok za dobavo teh vzorcev vedno zelo kratek. Iz TOZD Proizvodnje dobimo potrebe za uvoz teh vzorcev z dobavnim rokom 10-15 dni in že vnaprej nam je jasno, da vseh teh vzorcev v večini primerov ne bomo mogli pravočasno preskrbeti. Če naročilo oddamo takoj po telexu (vse firme pa ga nimajo) in če firma naročene materiale ima na zalogi, jih lahko odpremi naslednji dan. Seveda prosimo za expresno odpremo, kar nas stane okrog 7 din za kg. Ta pošiljka potuje 4-5 dni, nato je na vrsti carinski postopek, pred tem pa moramo od firme še dobiti fakture,

da lahko pripravimo vse potrebne dokumente za carinjenje. Če gre vse po sreči, je pošiljka kmalu ocarinjena in nato jo je treba še pripeljati domov. To je idealni postopek. Kaj pa, če firma nima naročenega materiala na zalogi, ker nikjer ne čakajo le na naročila Alpine. Kaj če se pošiljka izgubi; kaj če ne prejmejo pravočasno faktur za pripravo dokumentov?

Poskušali smo tudi dobavo vzorcev z letali in na žalost imamo slabe izkušnje. Kljub visokim transportnim stroškom pošiljke ponavadi ne razložijo na letališču Brnik, temveč potujejo najprej v Zagreb, Beograd ali celo v Split in potem smo lahko srečni, če pošiljko še sploh kdaj dobimo.

Če pošljemo na prevzem vzorcev naš avto-kombi, so zopet druge težave. Vse firme niso v istem kraju in vse firme nimajo vzorcev pripravljenih ob istem času. In če vse to z mnogimi težavami le nekako uskladimo, mora šofer pošiljke pripeljati v Kranj in razložiti, ker je več vrst materiala. Nato moramo zopet pripraviti razne dokumente za carinjenje in šele nato pošiljke ocariniti ter pripeljati domov. Na tak na-

Stroj za stiskanje odpadkov ima veliko dela

Letni popisi sredstev in virov sredstev

Kot vsako leto, so tudi zadnji prazniki ob 29. novembru potekali v znamenju inventur. V dneh od 28. do 30. novembra so bili namreč popisi v skladiščih materialov, v skladišču gotovih izdelkov ter popisi nedovršene proizvodnje. Ostali popisi sredstev in virov sredstev pa so bili izvršeni po stanju 31. 12. 1974.

Poročila inventurnih komisij sta potrdila DS TOZD Proizvodnja in skupni delavski svet 31. 1. 1975. Delavska sveta sta potrdila tudi predloge inventurnih komisij o odpisih nekaterih materialov ter o kritju inventurnih primanjkljajev. Nekateri inventurni popisi do 31. 1. še niso mogli biti izvršeni iz tehničnih razlogov (usklajevanja stanja ob koncu leta s poslovnimi partnerji, bankami ipd.).

Letna inventura je priložnost za to, da se podrobno pregleda gospodarjenje s sredstvi v podjetju in da se ugotovijo morebitne nepravilnosti ali pomanjkljivosti. Poročila inventurnih komisij predstavljajo obsežno poročilo o posameznih področjih našega poslovanja. Tega poročila zaradi obsežnosti v glasilu ne moremo obravnavati.

Če napravimo iz vseh ugotovitev inventurnih komisij le zelo skromen izvleček, lahko ugotovimo naslednje:

Pri popisu osnovnih sredstev ni bilo ugotovljenih nobenih nepravilnosti. Nekatera izrabljena osnovna sredstva manjše vrednosti so bila predlagana za odpis.

Pri popisih v skladiščih materialov so bili ugotovljeni le neznatni viški ali primanjkljaji. Do teh manjših razlik je prišlo v glavnem zaradi zamenjave materialov, temperaturnih razlik, vlage in podobno. Po sklepu DS se te razlike knjižijo na izredne dohodke, oziroma izredne izdatke podjetja.

Inventurne komisije za popis materialov so predlagale nekatere materiale za 100 % odpis in uničenje. Gre za manjše količine materialov, katerih zaradi zastarelosti ali neuporabnosti ni mogoče več uporabiti. Tudi te predloge je DS potrdil.

Izvršeni so bili tudi popisi sanitetnega in pisarniškega materiala, avtomobilskih gum v uporabi, kopit ter materiala v točilnici in kuhinji. Inventurne komisije pri teh popisih niso ugotovile bistvenih razlik med dejanskim in knjigovodskim stanjem, ugotovljeni so bili le manjši viški in primanjkljaji. Te manjše razlike se po sklepu DS knjižijo na izredne dohodke in izredne izdatke podjetja.

Izvršen je bil tudi popis gotovih izdelkov. Pri tem popisu je bil ugotovljen večji primanjkljaj obutve. Pri iskanju vzrokov tega primanjkljaja

se najprej srečamo z dejstvom, da so skladišča neprimerna, slabo zavarovana in praktično vsakemu dostopna. To je tudi vzrok za to, da za ugotovljene primanjkljaje ni mogoče praktično nikogar obremeniti, zato sta delavska sveta odločila, da se tudi ta primanjkljaj knjiži v breme izrednih izdatkov podjetja, hkrati pa so bili sprejeti nekateri sklepi, o tem, kako je v bodoče treba urediti poslovanje v skladišču gotovih izdelkov, da do takih primanjkljajev ne bi več prišlo. Tako so bili sprejeti sklepi:

a) o zaostrenem načinu obravnavanja transportnih manjkov pri pošiljanju obutve v prodajalne in

b) o izboljšanju organizacije poslovanja v skladišču gotovih izdelkov.

Izvršen je bil tudi popis nedovršene proizvodnje. Pri tem popisu niso bile ugotovljene nobene večje razlike med dejanskim in knjigovodskim stanjem.

Ostali popisi do dneva oddaje članka še niso bili izvršeni.

Največji problemi, ugotovljeni pri popisih sredstev, so naslednji:

1. še vedno nerešena problematika skladišč materiala in gotovih izdelkov

2. sorazmerno visoki zneski odpisov zastarelih materialov, kar kaže na to, da bi bilo potrebno še tesnejše sodelovanje med skladišči materiala in razvojem

3. številne zamenjave artiklov in druge napake v skladišču gotovih izdelkov, kar nam kaže na to, da je potrebno spremeniti kadrovsko politiko pri zaposlovanju delavcev v skladišču, da bi s tem dosegli večjo točnost pri poslovanju.

Za zaključek želim poudariti še to, da so posamezne službe dolžne upoštevati ugotovitve inventurnih komisij in sklepe delavskih svetov, ki se na to nanašajo. Odpraviti moramo staro prakso, da ob inventurah ugotavljamo vse mogoče in sestavljamo predloge za izboljšanje, ob prihodnji inventuri pa ugotovimo, da je ostalo vse pri starem.

Predsednik centralne inventurne komisije

Tomaž KOŠIR, dipl. oec.

Izdajateljski svet

Na vsebino našega časopisa bo vplival družbeni organ

Lansko leto smo med ostalimi notranjimi predpisi sprejeli tudi tri pravilnike, ki vsebujejo določila o urejanju in izdajanju glasila naše delovne skupnosti.

V skladu z določili omenjenih pravilnikov je Skupni delavski svet na svoji seji 12. novembra razglasil sestavo IZDAJATELJSKEGA SVETA, družbenega organa glasila »DELO-ZIVLJENJE«.

Delegati izdajatelja in delegati drugih zainteresiranih organov in organizacij so:

1. MARIJA VEHAR	TOZD PROIZVODNJA
2. MIRA MUR	TOZD PROIZVODNJA
3. MIHA GOVEKAR	TOZD PRODAJA
4. MARA GREGORAC	OO ZK »ALPINA«
5. TOMAZ JUSTIN	Sindikalna organizacija ALPINA
6. MILAN OBLAK	ZSMS »ALPINA«
7. ZORAN KOPAC	Krajevna skupnost Ziri
8. JELICA DIKLIC	Del. skup. skupnih služb ALPINA
9. MARIJAN BOGATAJ	Obč. konferenca SZDL Šk. Loka

Delegati uredniškega odbora in rednih sodelavcev glasila:

1. MAJDA JESENKO	Uredniški odbor
2. VLADIMIR PIVK	Uredniški odbor
3. ANTON ZAKELJ	Delegat rednih sodelavcev

Vidimo, da so v tem organu zastopani delegati iz TOZD, družbenopolitičnih organizacij in tudi zunanjih organizacij, in bodo lahko vplivali na to, da bo časopis zajemal vsa področja, ki zanimajo člane naše delovne skupnosti in da bo uresničeval že sprejeto vsebinsko zasnovo glasila.

Izdajateljski svet glasila ima v glavnem naslednje dolžnosti oz. pristojnosti:

— sklepa o temeljnih vprašanjih uresničevanja vsebinske zasnove glasila,

— daje soglasje k določbam splošnega akta, s katerim se določa pogoje, pod katerimi se objavi javni odgovor oziroma javno sporočilo ter daje soglasje k tistim določbam splošnega akta, ki se nanašajo neposredno na programsko politiko,

— skrbi za povezovanje glasila z njegovimi bralci in zagotavlja vpliv članov delovne skupnosti na vsebino glasila,

— obravnava druga vprašanja, ki so temeljnega pomena za ustvarjanje uredniške politike glasila, in daje o teh vprašanjih predloge izdajatelju,

— imenuje uredniški odbor, razen odgovornega urednika, — na osnovi določenih meril in na predlog odgovornega urednika ugotavlja, kateri od sodelavcev so redni sodelavci glasila,

— predlaga skupnemu delavskemu svetu OZD merila za nagrajevanje sodelavcev glasila in merila za honoriranje avtorjev prispevkov.

Izdajateljski svet se je že sestel na prvi seji. Za predsednika je bil izvoljen MIHA GOVEKAR, za namestnika predsednika JELICA DIKLIC. Imenoval je tudi nov uredniški odbor v naslednjem sestavu:

1. Nejko PODOBNIK	5. Ivan CAPUDER
2. Majda JESENKO	6. Rudolf POLJANSEK
3. Vladimir PIVK	7. Martina GREGORAC
4. Miha GOVEKAR	

Pripravil je tudi predlog za imenovanje odgovornega in glavnega urednika »DELO-ZIVLJENJA«. Predlog je Skupni delavski svet potrdil in za odgovornega urednika imenoval NEJKA PODOBNIKA, za glavnega urednika pa MAJDO JESENKO.

M. J.

Iskrive misli

To, kar vemo, je kapljica, to, česar ne vemo, je morje.

Newton

Polovično znanje je nevarnejše od neznanja.

Bolivijski pregovor

Vse, česar popolnoma ne obvladamo, je nevarno. In to, kar obvladamo, je še nevarnejše; potem postanemo lahkomišelniki.

Remarque

Precej je treba vedeti, preden opaziš, kako malo veš.

Waggerl

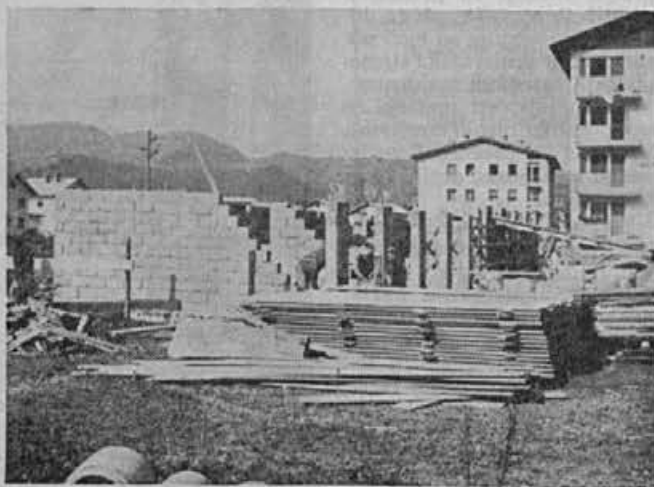
Graditelji pozor!

Se lahko vložite prijavo za stanovanjsko posojilo

Stanovanjska komisija je 10. 2. 1975 sprejela sklep o razpisu natečaja za oddajo stanovanjskih posojil za gradnjo ali nakup stanovanj v letu 1975.

Natečaj je v celoti objavljen na oglasnih deskah v tovarni in obeh obratih, poslan pa je bil tudi v vsako našo prodajalno. Natečaj vsebuje vse osnovne pogoje za posojilo.

Vloge za posojilo zbira kadrovska služba — vložišče — do 10. marca 1975. V vložišču dobite tudi obrazec »prošnja za stanovanjsko posojilo« in vsa podrobnejša pojasnila o tem.

V Zireh spet gradimo nov 12-stanovanjski blok. Upamo, da bo kmalu vseljiv

Samoupravna kronika

— od 15. 1. — 15. 2, 1975 —

17. 1.

Volitve delegatov v samoupravne organe

Neposredno izvoljeni delegati v naslednje samoupravne organe:

- Skupni delavski svet
- Delavski svet TOZD Proizvodnja obutve
- Delavski svet TOZD Prodaja obutve
- Svet DSSS
- Komisija za ugotavljanje kršitev delovnih obveznosti
- Komisija delavske kontrole
- Odbor za medsebojna razmerja

27. 1.

Odbor za sredstva skupne porabe

Pregledane prošnje za dodelitev stanovanja v stanovanjskem bloku »Alpine« in sprejet predlog, da se stanovanje dodeli Antonu Bogataju, za pravnika pa se rezervira stanovanje v bloku, ki je v gradnji.

Sprejeto stališče odbora v zvezi s posebno prošnjo za stanovanjsko posojilo Izidorja in Helene Rejc.

Sprejet predlog, da se Idi Kacin ob smrti moža odobri enkratna nagrada, iz sredstev skupne porabe odobreno plačilo stroškov pogostitve upokojencev in plačilo temeljne članarine Prešernovi družbi.

31. 1.

Izdajateljski svet

Imenovan predsednik in namestnik predsednika. Izvoljen nov uredniški odbor »Dela-življenja«, pripravljen predlog za imenovanje odgovornega in glavnega urednika.

31. 5.

DS TOZD proizvodnja obutve in skupni delavski svet

Delavska sveta sta se sestala na ločenih sejah.

Na obeh sejah obravnavan in potrjen predračun stroškov za leto 1975. Po poročilu o rezultatih inventurnih po-

pisov potrjeni predlogi ukrepov za likvidacijo ugotovljenih razlik in rešitev pomanjkljivosti in nepravilnosti ter predlogi za izboljšanje poslovanja, ki so jih predložile posamezne inventurne komisije in centralna inventurna komisija.

Sprejet predlog komisije za pripravo novega pravilnika, da se do sprejetja novih meril za delitev sredstev za osebne dohodke, odobri 15 % povečanje urnih postavk za vse skupine. Za enak odstotek se povečajo tudi štipendije in nagrade vajencem.

Na DS TOZD PROIZVODNA OBUTVE v zvezi s preplačilom otroških dodatkov nekaterim delavcem sklenjeno, da preplačane zneske vrne Komunalnemu zavodu Alpina in to v celoti.

Za nadure v šivalnicah za januar in februar odobreno 100 % povečano plačilo. Odobrene izravnavne pri uvoznih poslih ter odobreno plačilo projekta za kanalizacijo, ureditev meteornih voda in odplak.

SKUPNI DELAVSKI SVET je poleg že navedenih sklepov potrdil predlog odbora za sredstva skupne porabe, da se prosto stanovanje v stanovanjskem bloku v Stari vasi 78 a odda Antonu Bogataju, avtomehaniku, za pravnika pa se rezervira stanovanje v bloku, ki je v gradnji.

Odobren predlog odbora za SSP za enkratno pomoč naši delavki Idi Kacin ob smrti moža in sicer 2.000,00 din. Prošnja za izredno stanovanjsko posojilo za nakup stanovanja v Ljubljani Izidorja in Helene Rejc rešena negativno, ker je nakup stanovanja predviden izven kraja zaposlitve.

Imenovana razpisna komisija, stanovanjska komisija in odbora za obrambne zadeve. Potrjen nov pravilnik o nagrajevanju v TOZD PRODAJA OBUTVE.

Po končnem obračunu nakupa novega lokala za prodajalno v Murski Soboti odobreno še plačilo din 226.998,05.

Imenovan odgovorni urednik in glavni urednik »Dela-življenja«. Sklenjeno, da se s KGS »Sora« žiri podaljša najemna pogodba za prostor, ki ga koristi naša pihalna godba za vaje.

Naša dva obrata, obrat Gorenja vas in obrat Col sta v zadnjem mesecu delala z nespremenjenim številom zaposlenih.

V obratu v Zireh pa je bilo sprejetih 7 delavcev. Na novo sta se zaposlila Stefan Novak, priučen delavec in Drago Pavkovič, avtomehanik. Od vojakov so se na delo vrnili naslednji delavci: Milan Mravlje in Zdravko Pišljar, izdelovalca spodnjih delov obutve, Silvo Kos, orodjar ter Jernej Kristan in Cvetko Lukančič, priučena delavca. Zaradi odhoda na služenje kadrovskega roka je prekinilo delo 9 delavcev: Ivan Bur-

Kadrovske novice

nik, Branimir Primožič in Franci Kavčič, izdelovalci spodnjih delov obutve, Drago Čadež, polkvalificiran ključavničar ter Marjan Eniko, Marjan Kavčič, Franc Bogataj, Janez Treven in Viljem Mlinar, priučeni čevljarški delavci. V prodajni mreži je običajno v tem času malo sprememb. Tudi letos jih ni bilo. Delo je nastopil samo en prodajalec v prodajalni Beograd I in to Toplica Milosavljević, delo pa sta prenehali prodajalki Slavica Jevdanić in Dragica Bojić, obe iz prodajalne I Banja Luka.

F. A.

Nove komisije

Imamo tri nove komisije, ki jih je izvolil Skupni delavski svet na svojem zasedanju 31. januarja 1975.

KOMISIJA ZA OBRAMBNE ZADEVE:

Člani:

1. Karel Pivk
2. Franc Jereb (237)
3. Jože Bogataj
4. Jernej Peterelj
5. Franci Poljanšek

Namestniki:

1. Franc Pečelin
2. Vinko Bogataj (Gor. vas)

STANOVANJSKA KOMISIJA

Člani:

1. Leander Kavčič
2. Franc Oblak (874)
3. Mara Gregorač
4. Vinko Podobnik
5. Stane Čar
6. Rajko Subić
7. Milan Močnik

RAZPISNA KOMISIJA

Člani:

1. Vladimir Pivk
2. Ivanka Tavčar
3. Stefan Kopač
4. Hinko Posen
5. Srečko Kavčič

Vse navedene komisije so izvoljene za delovno organizacijo kot celoto.

V spomin

Jožetu Mačku

V 88. letu starosti smo se poslovili od našega bivšega delavca, upokojenca Jožeta Mačka, iz Zirov 77.

V podjetju je bil zaposlen od februarja 1948, do septembra 1952. Kot izkušen delavec v svoji stroki je s svojim znanjem in delom mnogo prispeval k gospodarskemu razvoju in napredku podjetja v tedanjem obdobju.

Mariji Gregorač

Ob komaj dopoljenem 48. letu starosti smo se poslovili od tovarišice Marije Gregorač. Ni dolgo tega, ko je bila še v naših vrstah, kot kvalificirana izdelovalka gornjih delov obutve, kjer je delala kot posnemalka jedra.

Zaradi težke bolezni je bila lani v avgustu invalidsko upokojena. Kot delavka pa se je zaposlila v našem podjetju že novembra 1945. leta. Od tedaj je delala vseskozi v šivalnici do novembra 1951. V tem času je opravila tudi izpit za kvalificirano izdelovalko gornjih delov obutve. V novembru 1951. leta je bila premeščena v Industrijsko čevljarško šolo, kjer je delala še naprej v istem poklicu. V letu 1953 je zaradi družine začasno prekinila delo. Ponovno se je zaposlila potem, ko so otroci nekoliko odrasli in od januarja 1963 nadaljevala delo v šivalnici, na delovnem mestu posnemalka jedra.

Vse preveč hitro je odšla iz naših vrst. Bila je strokovno dobra in marljiva delavka, dobra sodelavka, pripravljena pomagati z nasveti in dejanji. Taka nam bo ostala v trajnem spominu.

Poročili so se:

Ivanka Šuligoj, delavka v lahki šivalnici in Anica Likar, delavka v obratu Gorenja vas.

Iskreno čestitamo!

Veterani nam zapuščajo sadove dela:

Marici Jesenko in Ivani Krvina želimo ob odhodu v pokoj še vrsto let trdnega zdravja in dobrega počutja!

V zadnjem času pogost pimer v naši delovni organizaciji

8. marec - mednarodni dan žena

ima svoj globok pomen, precej globlji, kot ponavadi mislimo.

S tem praznikom je za vedno zapisana v zgodovino borba žensk za enakopravnost, za pravi položaj ženske v družbi in to, da si je s to borbo svoj položaj tudi bistveno spremenila.

Seveda pa s priznano enakopravnostjo še ni vse rešeno. Marsikaj bo potrebno še urediti, predno bodo ženske imele možnost, da to pridobljeno enakopravnost uveljavijo na vseh področjih. Da ne bo sodelovanje v organih samoupravljanja in družbeno udejstvovanje dodatna obremenitev v do vrha natančnem delavniku žene, ki je obenem delavka, mati in gospodinja.

Uredniški odbor »Dela-življenja« je ob prazniku žensk postavil nekaterim našim delavkam in tudi delavcem vprašanja, in sicer:

1. Kaj menite o enakopravnosti žensk in moških?
2. Dan žena — se ta razlikuje od ostalih dni v letu in v čem?
3. Kaj menite o problemih družine v sodobni družbi, o vlogi žene v naši družbi in vlogi družbe pri reševanju problemov družine.

Pregovor pravi: Žena podpira tri hišne vogale... Menite, da ta pregovor še drži?

Preberite, kaj menijo o tem:

Vsem tovarišicam in tovarišem, ki so sodelovali v intervjuju, se uredništvo najlepše zahvaljuje za sodelovanje!

Anica Bogataj — montaža

1. Mislim, da je žena v naši družbeni ureditvi že zelo enakopravna moškimi tovarišem. Zagotovljene so ji vse pravice v družbi, tako pri delu, upravljanju in delitvi ustvarjenih dobrin. Vendar, kljub tem pravicam, menim, da nismo še popolnoma enakopravne. ZAKAJ?

Se vse preveč smo obremenjeni (tako ženske, kot moški) s podedovano staro miselnostjo, da ima ženska manj pameti, da žena najbolj sodi v kuhinjo, da je njeno poslanstvo le v materinstvu. Tež miselnosti bi včasih še katera od žena najraje pritrčila.

2. Po mojem se ta dan v bistvu razlikuje od drugih dni, čeprav mi bo mogoče katera od žena to oporekala,

češ, prav tako moram delati kot vse ostale dni.

Res je, da tudi na ta dan delamo, vendar se Dan žena razlikuje od drugih dni v tem, da dajo poudarka temu dnevu naši otroci, možje, šola in tudi v podjetju. Vsake male pozornosti bodimo vsele, saj je naše prejšnje generacije žena na žalost niso doživle. Boriti so se morale za svoje najosnovnejše pravice.

3. Čeprav smo zelo napredovali, družina tudi danes ni brez problemov. V sodobni družbi, kot jo imenujemo, so problemi druge vrste, kot so bili v preteklosti. V našem kraju, na primer, je velik problem otroško varstvo. Nimamo dovolj prostorov za sprejem otrok v varstvo in kar jih je, prav gotovo niso sodobni.

Mislim, da bi se morale žene prav na področju sociale

in varstva veliko bolj in v večjem številu vključiti v reševanje kričeče nujnih primerov.

Družba (rekla bom naravnost, tako kot mislim), veliko govori o problemih družine, tako varstva otrok, vzgoje in o stanovanjski problematiki, vendar se to prepočasno rešuje, mnogo je zamujenega. Tudi v Zürich v tem ne napredujemo.

Pregovor »Žena podpira tri hišne vogale«, menim, da danes povsod ne drži več. Seveda ima žena poleg svoje zaposlitve še razna gospodinj-ska dela, otroke in drugo. Prav gotovo se je v zadnjem obdobju veliko mož posodobilo. Pomagajo ženi pri hišnih opravilih.

Darja Bogataj — šivalnica lahka

1. Beseda enakopravnost še ni resničnost. Ženska enakopravnost še ni dosežena, ampak je še vedno bolj na papirju. Temu pa smo krive tudi ženske same, ker nismo dovolj odločne, da postanemo zares enakopravne v družini in v javnem življenju.

Pravilo sodobne družbe v družini in družbi naj bi bilo, da prevzame vlogo voditelja tisti, ki je bolj sposoben, pa naj bo moški ali ženska. Ni hče se ne more za voditelja proglasiti sam, temveč mora dobiti zaupnico drugih članov, kar pa danes žal še ne drži.

2. Dan žena se le malo razlikuje od ostalih dni v letu, ker moramo žene opravljati ista dela, kakor druge dneve. Poudarek mu dajejo le prireditve, ki se organizirajo v počastitev 8. marca in obdaritev žena po kolektivih, itd. Kmečka žena pa je prikrajšana še za to in tako velik del kmečkih žena ne ve za ta praznik.

3. V sodobni družbi vsak hrepeni za osebnimi dobrinami, zato smo žene prezaposlene, kar slabo vpliva na družinske razmere. V naši družbi igra žena veliko vlogo, saj ima pravico do javnega udejstvovanja in sodelovanja pri razvoju dejavnosti, ki nas osvobajajo velikih obveznosti v družini.

Zmaga Božič — obrat Col

1. Ženske so velikokrat enakopravne samo na papirju.

2. Dan žena — mož je vesel namesto žene.

3. Največji problem družine je varstvo otrok, ki je pri nas na Colu še posebno problematično. Saj nimamo otro-

Darja Bogataj iz lahke šivalnice

škega vrtca, niti se ne predvideva, da bi ga kdaj uredili. To pa bo nujno zlasti še, če se bo naš obrat kaj povečal. Družba bi morala pomagati pri gradnji stanovanj, pri gradnji otroških vrtcev in dati možnosti, oziroma prostore za razne klube.

Anica Govekar — DS skupnih služb

1. Ženske smo si z dolgotrajnimi prizadevanji le priborile enakopravnost z moškimi, saj sodelujemo pri samoupravljanju in opravljamo najrazličnejša dela, ki so bila pred leti le moška. Vloge žena in mater ter njihove obveznosti do družine pa se niso zmanjšale. Prav zato se ženske težko uveljavljamo v družbenih organih, organizacijah, ker za to zmanjka časa, odločanje in upravljanje pa ostaja v moških rokah in morda se prav zato problemi zaposlenih žena prepočasno rešujejo.

2. Vsekakor se dan žena razlikuje od ostalih dni v letu, saj je 8. marec zgodovinski praznik vseh žena. Letošnje leto je proglašeno kot leto žensk, zato naj bi bil letošnji praznik še toliko bolj pomemben. Vsaj ta dan smo ženske deležne posebne pozornosti v kolektivih, v družbi, doma. Vsaka mati sprejema čestitke svojih otrok, ki tako pristrčno izražajo svojo pozornost in ljubezen. Kljub vsakdanjim dolžnostim vsaj na ta dan še bolj spoznamo, da niti v družbi niti v družini ne morejo brez nas.

3. Z vse večjo vlogo žensk v družbi, vse večjim zaposlovanjem žena in mater, bi morala biti prva naloga družbe, da bi pravočasno poskrbela za primerno otroško varstvo in družbeno prehrano, kar le z razbremenitvijo bi se lahko žena v družbi popolnoma uveljavila. Žal pa pri nas pri tem zelo zaostajamo. Poleg službe je na ženinih ramenih še vedno ostala vloga matere, vzgojiteljice, gospodinje... V naši družbi se le preveč govori, ne najde pa se sredstev za zgraditev jasli, vrtca..., če pa se že zgrade take ustanove, so pogosto predrage in skoraj nedostopne mnogim družinam. Menim, da bi se cenejše otroško varstvo bogato obrestovalo, žena ne bi med delovnim časom trepetala za otroke, ti pa bi bili v dobrih vzgojnih ustanovah preskrbljeni, tako pa so vse prevečkrat prepuščeni sami sebi.

Zelim vsem ženam, da bi letos svoj praznik kar najlepše preživele, da bi se kdo spomnil tudi zapuščenih ženic in mater in da bi tudi na kaki zapuščeni gomili zagorela lučka v hvaležen spomin.

Nada Krapež — obrat Col

1. Naša socialistična družba daje enake pravice moškimi kot ženskam. Mislim pa, da se to povsod še ni uveljavilo. Saj nekateri moški ženske prav nič ne upoštevajo. Žena je samo njihova prilika, negovalka in vzgojite-

naše sodelavke praznujejo - naše sodelavke praznujejo - naše

ljica otrok.

2. Dan žena — ta dan se od drugih dni prav nič ne razlikuje. Razlikoval bi se, če bi imele ta dan prosto, da bi res lahko proslavljale svoj dan.

3. Problemov družine v sodobni družbi je vedno več. Posledice se očitno kažejo v neurejenih družinskih vprašanjih in krizah, ki jih doživljajo družine. Urediti bi bilo treba domače probleme tako, da otroci ne bi bili prikrajšani za čustveno toplino pri vzgajanju, vodenju in negi in da teh dolžnosti ne bi preložili samo na rame žene. Res, da žena podpira tri hišne vogale, toda tudi njo mora nekdo podpirati in ji pomagati, da ne omaga pod pretežno obremenitvijo.

Jožefa Kunc — montaža

1. Po mojem mišljenju je enakopravnost le še bolj na papirju. Mišljeno je sicer dobro, vendar iz raznih vzrokov se še ne izvaja popolnoma.

Ne vem sicer, če to sodi pod to vprašanje, vendar bi rada povedala, da se vse premalo upošteva starejše ženske in se od njih zahteva enak delovni prispevek, kot od mladih, čeprav tega ne zmorejo. Ne upošteva se, da so že veliko prispevale v kolektivu, kakor tudi doma.

2. Dan žena — občutim ga predvsem v kolektivu, ko nas obdario, medtem ko dela nismo oproščene, ne doma, ne v tovarni in smo pri tem na istem, kot vsak drug dan.

3. Če gledam naše samoupravljanje, vidim, da se je precej spremenilo in vključuje že veliko žensk.

Se vedno pa se prepočasi rešuje vprašanje varstva otrok. Varstvo je organizirano predvsem v centru, medtem ko na vasi izven Zirov nihče ne pomisli. Znajti se moramo sami in organizirati varstvo, kakor pač moremo, ker zaradi oddaljenosti ne kaže, da bi otroke vodili v Ziri.

Glede pregovora pa tole: Malo je tistih mož, ki bi bili pripravljeni prevzeti polovico skrbi za vzgojo, hišna dela in druga dela, ki ostanejo ženi, kar pa bi bilo, glede na to, da sta oba zakonca v večini primerov zaposlena, kar prav.

Helena Ovsenk — šivalnica težka

1. Menim, da moški in ženska nista enakopravna. Res je, da ima danes ženska vse več pravic in možnosti za vključevanje v družbene dejavnosti, da je zaposlena in ni več toliko zapostavljena, kot je bila včasih. Se vedno pa moški radi prepuščajo ženam nujno potrebna gospodinjska dela in vzgojo otrok, češ, da je to »žensko delo«, s katerim pa se nikakor ne strinjam. Kajti prav vzgoja, ki je danes tako pomembna in težka, mislim, da je nujno dolžnost obeh zakoncev.

2. Vsekakor je ta dan res postal ženski praznik, čeprav seveda nismo proste. To bi nam, ženam, materam res še povečalo praznovanje. Zelo vesele smo darila v podjetju, daril naših otrok in tudi nekaterih mož — morda jih bo vsako leto več. Moram poudariti, da učitelji in vzgojitelji za ta dan skrbno pripravijo naše otroke. Otroci pa se veselijo, da nam poda-

rijo darila in vizitke, ki je gotovo vsaka mamica zelo vesela. V ta namen nam priredijo tudi proslavo, ki je vsebinsko vedno zelo bogata.

3. Na to vprašanje je veliko odgovorov, ki jim verjetno ne bom kos. V sodobni družbi ima namreč družina vse več problemov. S hitrejšim tempom življenja in napredka je tudi v družini mnogo več dela, skrbi, stroškov in težav. Ker smo žene zaposlene, morajo otroci v varstvo, ki zaenkrat pri nas še ni za vse preskrbljeno.

Moram pa poudariti, da sodobna družba zelo dobro skrbi za duševno prizadete otroke, kar je pohvale vredno. Zelela pa bi, da bi se ustanove za prizadeto mladino gradile tudi v okolici Ljubljane, kajti sedaj so zelo oddaljene.

Dorica Petrič — obrat Gorenja vas

1. Zakon določa ženski iste pravice kot moškim, le da je v praksi drugače. Ženska, posebno mati, ima veliko manj možnosti za uveljavitev na raznih delovnih mestih, kakor tudi pri reševanju najrazličnejših problemov, ki jih terja sodobna družba. Vmes pa je še vedno premalo vzpodbude pa tudi zanimanja, čeprav se ženske uveljavljajo tudi na takih delovnih mestih, ki so včasih bila namenjena samo moškim.

2. Čeprav je Dan žena formalno praznik, mislim, da razlike ni od ostalih dni v letu, oziroma naj bi jih ne bilo, kajti že sama narava dela v sodobni družbi terja, da je delo doma med letom pravično razdeljeno med moža in ženo, ne da bi se pri tem bilo moškemu potrebno čutiti »manjvrednega«. In če je tako, v čem naj bi bila še razlika? Simbolična darila in proslave, ki so običajno povezane s tem dnem, pa so večkrat le zgolj same sebi namen.

3. Sodobna družba poraja družini, kot njeni osnovni celici nam vsem že dobro znane nove, »sodobne«, žal pogosto neizbežne probleme, ki prizadenejo ženo ne le kot subjekt, temveč kot objekt družbenega samoupravljanja. In prav za takšne probleme pa je naša samoupravljaljska družba kot celota naša, oziroma skuša najti pravo razumevanje. Problemi družine pa so v glavnem: otroško varstvo, dolgo čakanje po ambulantah, velika oddaljenost do službe, včasih slabe avtobusne zveze itd.

4. Pregovor, da »žena podpira tri hišne vogale« verjetno povsem nikoli ni držal

jih — lahko podpira tudi samo ri enega ali pa vse štiri.

Marija Stefančič — obrat Col

1. Pri nas si socialistična družba vedno bolj prizadeva, da bi imele ženske enake pravice kot moški. Toda še vedno ni ženska enakovredna moškemu. Posebno se to zapazi v nekaterih družinskih razmerah — moškemu mora biti orodje, s katerim on razpolaga prostovoljno — seveda v svojo korist.

2. Dan žena — ta dan se razlikuje od ostalih prav malo ali pa nič. Mislim, če je 8. marec posvečen — izključno ženam — bi morale biti oproščene vsakodnevnega dela.

3. Družba bi precej več morala gledati na gradnjo stanovanj, v te namene mislim, da bi morala odšteti nekaj več sredstev. Varstvo otrok — drugi problem — zaradi katerega si marsikatera mati-žena prizadeva, da bi ga rešila. Večkrat naj bi sodobna družba gledala na to, da bi tudi mnogo naših žena in otrok — na sploh družin, živel sodobno.

Kajetan Jesenko — plastika

1. Enakopravnost žensk z moškimi je bila v teoriji zelo lepa zamisel. Toda od te zamisli, pa do doseženega cilja, je bila precej dolga pot in so ženske morale biti težak in dolgotrajen boj.

V mnogih deželah ta boj še ni končan in ne bo končan, dokler se temeljito ne bo spremenil družbeni red.

Ženske v naši socialistični družbi so že dosegle enakopravnost z moškimi. Odprta so jim vrata v vse poklice, tudi v tiste, ki so bili, lahko rečemo, »izključno moški poklici«.

2. Vsako leto praznujemo 8. marec, DAN ŽENA. Toda to je praznik le na papirju. Če bi hoteli, da bi bil na ta dan res praznik, ki naj bi ga ženske praznovale, da jim ne bi bilo treba iti v službo: v tovarno, bolnico, šolo, itd. bi se na ta dan zgodilo isto kot, če bi zmanjkalo elektrike. Prav tako čakajo ženske na njihov praznik še vsa ostala opravila doma pri družini in gospodinjstvu.

3. Pravice in dolžnosti, ki jih sodobna družba nalaga ženi in materi so velike. Zamislimo si ženo in mater zaposleno in za nameček še aktivno samoupravljaljavo. Kako natančno si mora razdeliti svoj čas, da lahko vse to uskladi in da zaradi ene stva-

ri ne trpi druga. Dopoldan na delu, popoldne ali zvečer pa na kakšni seji. V dopoldanskem času dajo lahko otroke v vrtec (če jih zaradi prenapolnjenosti lahko sprejmejo), v popoldanskem času pa tega običajno ne morejo. Na srečo so tudi njihove »slabše polovice« spoznane, da so tudi v gospodinjstvu taka dela, ki jih lahko možje opravljajo.

Dolgo veljavno staro ljudsko modrost, da žena podpira tri hišne vogale, počasi izgublja in spreminja svoj pomen in bi se lahko glasil: »Žena podpira dva hišna vogala, mož pa ostala dva, med njima je tudi tisti v katerem je peč.«

Ciril Stanonik — montaža

1. V današnjem času veliko govorimo in pišemo o enakopravnosti žensk z moškimi. Tudi naša nova Ustava zagotavlja ženski enakopravnost z moškimi na vseh področjih družbenega življenja. Vse premalo pa je naših žena voljenih in izvoljenih v naše samoupravne organe in druge družbeno politične organizacije. Žena-mati, katera je zaposlena, zelo težko najde čas za razna udeleževanja v družbeno-političnih organizacijah, kjer mora poleg rednega dela v tovarni skrbeti še za svojo družino.

2. Dan žena je danes dobil že tradicijo v socialistični družbeni ureditvi. Tudi v našem podjetju je ta dan v znamenju žene — delavke, njenega dolgotrajnega boja za obstanek in uveljavitev v sodobni družbi. Posebno praznično vzdušje daje temu dnevu obdaritev žena v podjetju in voščilo za še lepše uspehe pri delu v tovarni in tudi doma. Prav pa bi bilo, da bi se žene-matere spomnili doma v družini, da bi se ta dan tudi ona odpočila od vsakdanjih skrbi in težav, ki jih mora premagovati dan za dnem, doma pri vzgoji otrok in drugih vsakdanjih opravilih.

Današnja družba bi morala hitreje reševati probleme družine, predvsem družine z nizkimi OD. To so stanovanjski problem, otroško varstvo, šolanje, itd. Z reševanjem teh problemov bi vsekakor razbremenili ženo-mater-delavko, s tem bi rešili marsikateri preprič v družinah in tudi obvarovali marsikatero družino pred razpadom.

Na koncu se pridružujem čestitkam k mednarodnemu dnevu žena 8. marcu.

Danica Petrič, obrat Gorenja vas

naše sodelavke praznujejo - naše sodelavke praznujejo - naše

Razmišljanje o samoupravnih interesnih skupnostih

Ni dolgo tega, ko smo volili skupne delegacije za samoupravne interesne skupnosti za področje zdravstva, sociale, kulture, raziskovanja in izobraževanja.

Delegacije so sedaj izvolile svoja vodstva in začele z delom. Zal lahko ob tem ugotovljamo, da se delegati ne zavedajo vedno, kako pomembno vlogo so prevzeli. Na to kaže udeležba na prvem sestanku delegacij žirovskih podjetij, saj je bilo prisotnih komaj dobra tretjina izvoljenih delegatov.

Prve seje skupščin samoupravnih interesnih skupnosti so že za nami. Če pogledamo evidenco prisotnosti, spet ugotovimo, manjkajo Žirovci.

Kaj iz tega sledi?

Ali smo izvolili slabe delegate ali pa bo treba delegatom omogočiti, da bodo svoje delo lahko opravljali.

Nedvomno je pomembno usposabljanje delegatov, in sicer:

— kakšne so dolžnosti in pravice delegatov posameznega področja

— poglobljanje poznavanja področja, ki ga zastopajo v skupščinah

Pomembno je tudi, da vzpostavimo primerno organiziranost dela delegacij. Po podjetjih skrbijo za sklicevanje delegacij ali direktor ali kadrovska služba ali pač kdorsibodi — ob svojem delu. Vsakomur pa je delo z delegacijami odveč. Toda, če smo sprejeli tak sistem v ustavi, v okviru občine, v podjetjih, potem ga moramo tudi izvajati. Nekdo bo moral biti odgovoren za delo delegacij, za informiranje delegatov, za povezavo med delegacijo in družbeno sredino, iz katere izhaja. In ta povezava mora biti čimkrajša, življenjska, ustvarjalna. V nasprotnem primeru bomo le spet povečali režijske stroške.

Tak način organiziranja bo še posebno nujen, ko bodo začele z delom tudi druge samoupravne skupnosti, ki bodo dobile delegate iz naših, že izvoljenih skupnih delegacij.

Da navržem. V Žireh bi mogoče funkcijo povezovanja lahko opravljala delegatska pisarna.

Od 1. januarja porodniški dopust po novem

Podaljšanje dopusta na 141 dni, s skrajšanim delovnikom do 12 mesecev otrokove starosti

LJUBLJANA, 30. decembra — Zakon o medsebojnih delovnih razmerjih delavcev v združenem delu in o delovnih razmerjih med delavci in zasebnimi delodajalci (Uradni list številka 18/74) omogoča po preteku 105. dni porodniškega dopusta še uveljavitev podaljšanja tega dopusta za 141 dni oziroma delo s skrajšanim delovnim časom po 4 ure dnevno do 12. meseca otrokove starosti. Podaljšani porodniški dopust uveljavlja s 1. januarjem 1975. Po tem določilu zakona se lahko uveljavlja podaljšani porodniški dopust v vseh tistih primerih, ko matere do 1. januarja 1975 ne bodo izkoristile 105 dni porodniškega dopusta.

O načinu koriščenja podaljšane porodniškega dopusta se mora upravičenec odločiti in sporočiti temeljni organizaciji ali skupnosti, pred potekom 105 dni porodniškega dopusta. Obliko podaljšane porodniškega dopusta, za katero se je upravičenec odločil, naknadno ne more spreminjati. Temeljne organizacije združenega dela ter druge samoupravne organizacije in skupnosti bodo v svojih samoupravnih aktih na podlagi zakona podrobno določile, v kakšnem času je dolžan upravičenec sporočiti svojo odločitev in pod kakšnimi pogoji lahko koristi podaljšani porodniški dopust oče otroka.

Vse zadeve v zvezi z uveljavljanjem podaljšane porodniškega dopusta bodo izvajale strokovne službe skupnosti zdravstvenega varstva in zavarovanja.

Iz nabiralnika

V 9. številki DELA-ZIVLJENJA je v. d. vodje TOZD Prodaja javni zahtev prijave Zvezne tržne inšpekcije glede nepravilnosti pri postavljanju cen zaradi zamrznjenih absolutnih marž in rabatov.

Bravcem je bilo pojasnjeno, da je zadeva prepuščena v obravnavo Okrožnemu sodišču Kranj ter organu Tržne inšpekcije Škofja Loka. Zanima me, ali je zadeva rešena, in kako?

Prosimo za odgovor v naslednji številki.

»Bravec«

Kaj opraviti v KS Žiri na področju družbenega standarda v letu 1975

Krivično bi bilo do tovarišev, ki so si leta in leta prizadevali, da bi izboljšali t. i. družbeni standard prebivalcev Žirov, če bi jim očitali, da niso ničesar naredili. Naredili so, kar jim je omogočil čas oz. prilike, v katerih so delovali. Res pa je, da bi lahko več opravili, če ne bi vso težo dela nosili samo posamezniki ali manjše skupine ljudi.

Delegatski sistem vključuje v delo množico ljudi, tako pri načrtovanju, kot pri reševanju nalog.

Družbeno-politične organizacije so pri evidentiranju možnih delegatov porabile ure in ure, da bi v najožjo izbiro prišli ljudje, ki jim razen drugih kvalitete ne manjka tudi iskrena želja za napredek kraja.

Po opravljenih volitvah in že prvih sejah novo izvoljenih organov lahko z gotovostjo trdimo, da ves trud ni bil zaman.

Dobili smo delegacijo KS, kakršno si lahko samo želimo. Isto velja tudi za svet KS. Tudi komisije so zelo dobro kadrovske zasedene.

Morda bo kdo trdil, da sem prevelik optimist. Toda prisotnost na vseh dosedanjih sejah mi vliva zaupanje in prepričanje, da so vsi člani omenjenih organov pripravljeni žrtvovati prosti čas za napredek kraja, v katerem živijo in delajo. Tu imam v mislih predvsem njihov prosti čas.

Naloge, ki jih čakajo, niso majhne. Dobro vemo, da že lep čas govori o trgovskem centru, o prepotrebni kanalizaciji, o asfaltiranju raznih odsekov cest in ulic.

Tudi pomanjkanje pitne vode nam daje misliti. Ureditev pokopališča je tudi stvar, ki je ne smemo zane-mariti.

Do sedaj sem naštel samo dela, katera se mora nova »oblast« lotiti letos. Seveda, boste dejali, od kod denar?

Sredstva za zgoraj naštetih dela se že zbirajo. Prispevajo jih pa, tako občina Škofja Loka, kot tudi občani oz. krajanji Žirov. Seveda pa vsa sredstva ne bodo zadostovala, zato bo nujno, da se dogovorimo, kako in na kakšen način bi zbrali manjkajoča sredstva sami. Na vsak način bo treba malo seči tudi direktno v lasten žep.

Ne bi vas želel mučiti s številkami. To naj stori kdo drug, tisti, ki razpolaga z vsemi podatki, tako, da bo sleherni občan Žirov seznanjen, kam gre vsak njegov dinar, katerega poleg drugih obveznosti še povrh da za razvoj svojega kraja.

Razen že naštetih del je treba pomisliti še na postavitev tržnice, ki že zaradi očitne spremembe Žirov iz vasi v industrijsko naselje, postaja skoraj nujna. Tako bi tudi okoliški kmetje dobili priložnost, da svoje presežke prodajo na žirovskem trgu brez posrednikov.

Tudi na servis za popravilo

lo gospodinjstkih strojev, televizijskih aparatov ne bi bilo napačno misliti. Saj imajo naši občani v primeru okvar velike težave, pa tudi stroški niso majhni.

Na področje družbenega standarda pa sodi tudi kultura in telesna kultura. Na obeh področjih sicer delujejo društva kot so DPD Svoboda, Avto-moto, KK ŠSD, balinarji itd. Toda, ali smo lahko zadovoljni z masivnostjo? Tako duhovna kot športna kultura naj bo področje, kjer naj bi človek v svojem prostem času našel za svoj interes mesto, ki bi mu plemenitilo duha in ga razvedrilo.

Pa pogledjmo na primer dom »PARTIZANA«, kakšna žalost.

Avto-moto društvo pripravljajo gradnjo objekta, z delavnico, katero bodo lahko koristili vsi občani Žirov, lastniki motornih vozil, pa tudi okoliški kmetje za popravilo svoje mehanizacije. Ali lahko stojimo ob strani ob tako dobri zamisli? Prepričan sem, da ne.

Vse, kar sem do sedaj zapisal je toliko, da vsakdo ve, da je to nemogoče opraviti v enem letu. Toda do leta 1980 v okviru družbenega plana občine Škofja Loka pa to zanesljivo lahko uresničimo. Seveda pa je nujno, da pri tem sodelujejo vsi občani ne-sebično in z ljubeznijo do svojega kraja.

Se tole. Krajevna skupnost Žiri, ne pomeni samo strnjeno naselje.

Tudi obrobne vasi ne smemo pozabiti (Brekovice, Mrzli vrh, Goropeke itd.) Tam bo treba prav tako nekaj storiti. Prislusniti bo treba tudi občanom in jim pomagati k boljšemu jutri.

Bogomir Cokan

Više pažnje sportu i rekreaciji

Poznato je da se u našem društvu polaže mnogo pažnje društveno sportskoj rekreaciji radnika, a radi podizanja fizičke i moralne radne sposobnosti. Posjedovanjem vlastitih terena za razne sportske grane, kao i društvenih prostorija, mnoge radne organizacije u tom pogledu imaju vrlo povoljne uvjete.

U našem poduzeću za sport i rekreaciju polaže se vrlo malo pažnje. Takav je slučaj u mjestu sje-dišta poduzeća, a da ne govorimo o situaciji na terenu, gdje je to teže organizirati. Ako ne u manjim mjestima na terenu, gdje je to teže organizirati. Ako ne u manjim mjestima gdje se nalazi jedna prodavaonica, mogućnost okupljanja radnika radi sporta i rekreacije postoji u većim centrima sa nekoliko prodavaonica.

U Zagrebu imamo četiri prodavaonice sa oko tri-deset zaposlenih, među kojima mnogo mladih ljudi. Želim na sebe preuzeti zadatak i naš kolektiv u Zagrebu organizirati radi bavljena sportom, a i radi rekreacije. Za realizaciju naše želje potrebna je podrška i razumevanje društveno političkih organizacija, a posebno sindikata, koji bi nam pružio finansijsku pomoć.

U našem gradu vrlo je popularan i među ljudima omiljen mali nogomet. Ta sportska grana zastupljena je od svih radnih organizacija koje se svake godine takmiče pod nazivom »Radničko sportske igre grada Zagreba«. Želja nam je da organiziramo našu ekipu pod nazivom »Alpina Žiri«, da nastupamo u dresovima sa navedenim natpisom, što bi ujedno radi velike posjećenosti utakmica, imalo reklamni efekat.

Smatramo da je društvo dužno utjecati i voditi računa o odnosima i ponašanju mladih radnika van njihovog radnog vremena. Izgradnjom sportskih terena, društvenih prostorija, kao i podizanjem sportske, kulturne i moralno političke svijesti, bitno se može utjecati na ličnost i ponašanje budućeg samoupravljača, a ne prepustiti mladog čovjeka gostioni kao što je to slučaj u mnogim mjestima.

O našim željama i shvaćanjima upoznali smo rukovodioce u centrali, a radi navedenih činjenica očekujemo razumjevanje i podršku.

Jakob Čelik — Zagreb III.

Letna konferenca DPD Svoboda

Ni naključje, da smo se prav ob slovenskem kulturnem prazniku odločili za letno skupščino našega osrednjega kulturno-prosvetnega društva, ki naj postane povezovalce vseh, ki želimo ljudem in kraju nuditi čim več kulturnega življenja. Toda brv, ki smo jo želeli zgraditi s to akcijo, je ostala pretrgana. Na njej nismo našli tistih, ki smo jih pričakovali in bi nam morali že po svoji delovni, če že ne po moralni vesti priskočiti na pomoč. Ostali smo tam, kjer smo bili — peščica entuziastov bo zopet sama orala ledino. Skrbno pripravljena proslava ni našla odmeva v našem človeku, letna skupščina ni našla ljudi, ki bi bili pripravljeni sodelovati v nadaljnjem delu Svobode. Bomo res vse skupaj prepustili času? Času, ki bo razdejal stavbo, žirovsko kulturno tradicijo pa uničil. Se znamo res samo pogovarjati o avtomobilih in modernih pevcih, lepa slovenska beseda pa ostaja na papirju?

V polprazni dvorani je bilo zelo težko govoriti o nadaljnjem delu in povezovanju vseh sil za uspešnejše delo. Kako govoriti o bodočem delu pred 50 poslušalci, ko jih je bilo povabljenih 10krat več. Stari odbor je opravil svoje delo, poročal o finančnem in kulturno-programskem delu, toda razprave ni bilo. Zal so tudi mladi s svojo maloštevilno prisotnostjo pokazali, da niso pripravljene na pogovor o dosedanjem in bodočem delu. Verjetno so izzvenele v prazno naše besede, da ne smemo gojiti razkola med starejšo in mlajšo generacijo, da bi obračunavanje med posamezniki prineslo samo kulturni propad kraja kot celote. Isto misel je podaril tudi predstavnik Zveze kulturno-prosvetnih organizacij občine tov. Kvaternik, ko je dejal, da ima mladina nedvomno probleme, ki jih je treba reševati. Vendar ne samo zahtevati, ampak predvsem tvorno sodelovati, kajti kultura je potrebna nam vsem, ker le kulturni narod lahko živi in prenaša svoje delo na celoto. Ze tolikokrat pogreta misel, kje naj mladi preživljajo prosti čas, je izzvala nekaj misli, vendar rešitev tega vprašanja je vse prej kot enostavna. Kot je dejal predsednik delovnega predsedstva, sicer obstoji objekt, ki bi bil primeren za mladinske plesne, vendar v stanju, kakršen je danes, nikakor ne more služiti temu namenu. Potrebna bo torej veliko širša akcija vseh družbenih sil, da bomo dobili ustrezen prostor za tovrstne zabave. Tega Svoboda sama ne more rešiti, prav tako je avla v kinodvorani zaenkrat le zasilna rešitev, ki ne ustreza osnovnim higienskim pogojem. Ni dovolj le ugotovitev, da nimamo prostora za mladinske plesne. Pritegniti bomo morali vse delovne in družbeno-politične organizacije, da bo to vprašanje čim-

prej rešeno. Toda ni samo prostor tisti, ki visi nad nami kot Demoklejev meč, ampak je predvsem pereče vprašanje mentorstva mladine. Zal ugotavljam, da mladi človek, po končani osnovni šoli nima več stalnega vodstva, ki bi ga popeljalo v svet kulturnega izživljanja, ne pa le v svet moderne glasbe. Tu pa smo nemočni. Svoboda, ki bi že po svojem nazivu imela ta smoter, ne more delati uspešno, če ne združuje predvsem tistih ljudi, ki se z vzgojo mladine ukvarjajo že v osnovni šoli. Priznajmo, da smo vse pre malo pripravljene prebiti proste ure z namenom, da dvignemo mladega človeka k spoznavanju kulturnih vrednot. Manjka nam sile, ki bi združila vse ljudi

v boju za reševanje tega problema.

Prešeren je pel o domovini, o narodu, o svobodi in pra-

vici, a vsega tega ni bilo v njegovem času. Danes pa, ko imamo vse, naj nam ostane njegova pesem vodnica, ki

nas bo usmerjala v naših prizadevanjih ohraniti kulturo naroda.

Julij Strlič

Na proslavi je nastopal tudi novi ansambel

ZARADI ZANIMIVIH MISLI, KI SO BILE Povedane NA PROSLAVI OB SLOVENSLEM KULTURNEM PRAZNIKU, OBJAVLJAMO CELOTNO UVODNO BESEDO

Misel, da bi obletnica Prešernove smrti postala slovenski kulturni praznik, se je rodila prav v času, ko je bilo slovenstvo v veliki nevarnosti, ko je sovražnik zasadel svoje zastave od Triglava do Gorjancev tako globoko, kot še nikdar v zgodovini. Takrat je Prešernova misel močnejše živela med našimi ljudmi. V njegovem gestu »manj strašna noč je v črni zemlje krili, kot so pod svetlim soncem sužni dnovi«, je bila bogata tradicija slovenske kulture, sonce, ki je sijalo nad meglo, domača beseda, blagolasje, kot prej in pozneje.

Od Prešernove smrti je preteklo že več kot 100 let in človekova miselnost se je od tedaj spremenila, kot so se spremenile razmere in odnosi med ljudmi. Toda ravno za Prešerna lahko trdimo, da ni pisal samo za svoj čas, ampak nam ima tudi danes kaj povedati. S svojimi mislimi se je dvignil v vsečasnost. Res, da so njegove tožbe o tem, da Slovenec ne ljubi »domovine matere vanj upajoče« in da le »tujcem sreče svit se v Kranji žari«, v glavnem stvar preteklosti, toda, kdaj bodo do kraja odpravljene vzroki za tožbe, kot jih je Prešeren izrazil v verzih: »sem zvedel, da vest čisto, dobro djanje svet zaničevati se je zagovoril«.

Danes je naša družbena ureditev takšna, da že sama po sebi odpravlja vzroke za take tožbe in torej izpolnjuje Prešernovo človečansko oporoko, a tudi v tem sistemu je še dovolj lukenj, skozi katere prizadevno uhajamo v svet sebičnosti, denarne domišljivosti in nečlovečnosti. In če že govorimo o tem, koliko so se Prešernove humanistične ideje do danes uresničile, potem je treba omeniti tudi odnose med narodi, ki si jih je pesnik tako idealno zamislil. Ko bi njegov prijatelj Cop danes še živel in bi potoval po svetu, bi spet težko naletel na bratoljubljiva oltarje in spet bi se s srcem obupanin vrnil domov. Koliko je sosed sosedu že sosed, a ne vrag? V tem se od Prešerna dalje ni dosti spremenilo, močno so se izpolnila samo sredstva za uničevanje. Pesnik najbrž ni slutil, da se bo mednarodna politika razvila v to smer, zakaj, kakor je bil nezadovoljen s svojim časom, tako je trdno veroval v prihodnjo srečo človeštva, ki naj bi bila zasnovana na človečnosti. Toda zgradba svetovnega bratoljubja, ki so jo gradili največji možje zgodovine, ki ji je tudi Prešeren vgradil svoj kamen, je v nevarnosti, da se sesuje v prah. Civilizirani Evropejec je v nevarnosti, da postane žrtev svojih stehiziranih možganov. Ali ni danes marsikdo, ki misli in čuti tako, kot je pred dobrim stoletjem mislil in čutil Prešeren, že blizu temu, da bi spriči živčne vojne in ob neprestanem rožljanju z orožjem, vzkljuni: »Prijazna smrt, predolgo se ne mudi!« In koliko so do danes vsi narodi dočakali svoj dan? Se dvajseto stoletje je doživelo, da je en narod v imenu neke namišljene večvrednosti hotel iztrebiti drugega do zadnjega človeka. Najbrž zgodovina ne pozna primera, kot ga je na zgodovinski oder prinesel hilerizem, da bi nek narod v nekaj letih pobil šest milijonov pripadnikov drugega naroda. To se je dogajalo v času druge svetovne vojne, ko so ljudje

pač neusmiljeno obračunavali drug z drugim. A še danes, ko pravimo, da živimo v miru, se vojne in množični pokoli vrste iz dneva v dan. Spomnimo se samo na dogodke v Vietnamu, Čilu in na Bližnjem vzhodu ter drugod. Prešeren si gotovo ni mogel predstavljati, da bo človek, ki mu je pesnik tako uspešno znal trkati na pamet in srce, v svojem uničevalnem besu tako napredoval in da si bo za ta uničevalni bes izmislil kaj tako zverinskega kot so koncentracijska taborišča, ali da bo tako pomembna iznajdba, kot je odkritje jedrske energije, žugala svetu z vsesplošnim uničenjem, ali da bo v bistvu tako nepomembna stvar, kot je barva kože, tudi v civilizirani dobi še zadosten razlog za zapostavljanje in celo mučenje, ali da bo v tako imenovanem svobodnem svetu tudi drugačno prepričanje še lahko prekršek, ki zasluži vsaj zapostavljanje, če že ne kaj hujšega.

Ko govorimo o Prešernu, navadno ugotavljamo, da pesnika v njegovem času niso dovolj upoštevali. Res ga niso. Toda, ali ga dosti bolj upoštevamo danes? Naivno bi bilo seveda misliti, da bi Prešernove ideje vplivale na sodobno mednarodno politiko ali na miselnost modernega zemljana. Prvič zato, ker je bil sin maloštevilnega ljudstva, ki je vedno bolj čakalo na udarce, kot pa udarjalo, drugič pa zato, ker je pravazprav vsa Evropa morala bežati pred oboroženim fanatikom.

Prešerna danes še vedno pre malo upoštevamo, upoštevamo ga pač toliko, kolikor se nam njemu podobni uspehi dopovedati, da je bil dober pesnik in napreden mislec. Premalo pa se vzorujemo po njem, pre malo delujemo tako, kot je deloval on. To pa ne velja samo za nas, kot za vsakdanje ljudi, ki se sučemo v ozkem krogu vsakdanjih skrbi in nadlog, ampak velaj predvsem za tiste, ki nas učijo in našo miselnost usmerjajo. Prešernova pesem je v svojem času pomenila neko politično silo, pesnik je z njo vrgel med ljudi glas, ki je govoril o tem, kaj je med nami narobe. Prav to pa v našem sodobnem kulturnem življenju pogrešamo. Naša umetnost ni več nobena sila, ki bi politično in moralno močnejše delovala, ki bi bila v družbenem smislu močnejše angažirana. Naš današnji pesnik tava po labirintu svoje komplicirane notranjosti, teži za tem, da bi bil nerazumljiv in več kot moderen, domišljavo se skuša dvigniti nad vsakdanje občinstvo, ki ga je vedno manj, kolikor pa ga je le ostalo, ne najde v tej umetnosti ne estetskega užitka in tudi miselno ne bogati. Priznati moramo, da nam je sodobna umetnost nekam ušla, pretrgala je krožnico našega doživljajskega sveta in se zdaj izgublja v meglenosti osebnega iskanja.

Majhen narod smo in v zgodovini smo se redko močnejše uveljavljali. Toda, ali znamo slediti Prešernovim mislim in željam? Znamo občudovati močan opoj mojstrov pred nami? Ni treba, da Prešerna posnemamo, toda čim bolj se bomo oplajali ob njem, tem bolj zavzeto bomo v današnjem razklanam svetu iskali resnico, človečnost in lepoto.

Hitim. Ulica — polna ljudi. Izložbe. Reklamni napisi, direndaj.

Pozornost razpeta med izložbo in mimooidočimi. Tuji obrazi. Tu in tam zanimivejša pojava. Človeka spreleti radovednost. Naslednji hip se razblini v pozabo.

Nenadoma — človek. Povsem preprost obraz — nemo zazrt v svoj svet. Toda tako znan. — Naslednji hip novi vtisi. Znani obraz izgine, toda spet me začrviči, kdo je bil že tisti...

Domov. Na poti pa spet: Kje sem že videl tistega človeka? Vprašujem. Odgovora ni.

Kasneje... Prazniki... O, seveda, saj to je naš rojak, sedaj že 30 let živi drugje.

In tako se srečujemo. Tuji?

Toda ne želimo ostati to! Ni radovednost. Je nekaj več. Nekaj, kar nas veže, nekaj skupnega, nekaj, kaj je že tisto?

Rubrika Naši rojaki naj bi bila odgovor na to. Naj bi nas zblížala.

Prvi gost nove rubrike je Leopold Suhadolčan, pisatelj, rojen 10. 8. 1928 v Zireh, sedaj živi v Prevaljah. Predvsem piše za mladino.

Pred kratkim je obiskal žirovsko mladino. Pogovarjali smo se z njim.

Njegovi vtisi naj odkrijejo njegov svet. Morda tudi naš. Se bodo srečale naše misli, čustva?

Vrnitev v Žiri

Ze dolgo se nisem peljal svojemu rojstnemu kraju naproti v takem razpoloženju, kot tisto jutro 8. februarja letos. Prvič se bom srečal z mladimi žirovskimi bralci.

Vsakokrat, ko se zapljem čez trebijski most, se v hipu spet vživim v otroška leta, ko sem čez ta most odhajal iz Žirov v svet in se nato vračal v Žiri le še na počitnice. Najbolj pa mi je ostalo v spominu zimsko jutro, ko je čez noč zapadlo tako veliko snega, da avtobus ni mogel odpeljati iz Žirov. Žiri so bile kot zasnežena pravljica vas. Pa so nas posadili na sani, vpregli konja ter smo se na saneh prebijali skozi snežne zamete proti Skofji Loki.

Zmerom se bom spominjal poletnih dni, ko smo neugnani tekali po nasipih Sore, čofotali po reki, tekali po travnikih proti usnjarni...

Spominjal se bom vročih poletnih dni, ko smo se odpravili po maline proti Goropekam ter se nato vračali s polnimi košaricami ter vsi s popackanimi obrazi od malin, da smo bili videti kot Indijanci, ki so si namočili obraze v rdeče bojne barve.

Spominjal se bom zimskih popoldnevov in večerov, ko me je stara mama učila kljekljati. Kako neskončno vesel sem bil, ko sem potem naredil svojo prvo belo čipko!

Spominjal se bom starega ata, kako je stopil na prag ter me poklical: »Pridi, Poldk, da mi boš za palico!« Stopil sem k njemu, da se je lahko oprl z roko na moje rame in

sva se tako odpravila proti čebelnjaku.

Vsa ta doživetja in še druga so se odvrtela v mojem spominu, ko sem tistega dne v veliki žirovski dvorani zagledal pred seboj žirovske otroke. Kot da sem se za trenutek spet vrnil v svojo mladost, zato tudi ni čudno, da smo se pozdravili kot stari znanci, da smo se takoj začeli sproščeno pogovarjati.

Najbolj mi bo ostalo v spominu vprašanje, zakaj sem sploh odšel iz Žirov, iz svojega rojstnega kraja. Moj odgovor je bil seveda nekoliko trpek, vendar zelo enostaven: »Otrok gre za svojimi starši, druge izbire nima.« Vendar je bilo meni dano, da sem se lahko vračal v svoj rojstni kraj, da s svojim otroškim srcem v resnici nikoli nisem odšel iz Žirov. Bilo je še več prijetnih in radovednih vprašanj in bil sem nad vse vesel, da so žirovski otroci tako radovedni, saj človek z zdravo radovednostjo veliko doseže v življenju. In Žirovci so se zmerom znali uveljavljati, če samo pomislimo na ime Alpina, ki so ga poneli v svet. Zato sem bil vesel povabila navzočih predstavnikov tovarne, naj si ob naslednjem obisku ogledam tovarno. In ko bom stopil čez prag te moderne tovarne, se bom prav gotovo spomnil starega ata, kako je še v svoji preprosti delavnici zbijal zaboje, s katerimi so pošiljali takrat v svet žirovske čevlje.

Da, bilo mi je, ko da ta dan nisem prišel le na obisk v Žiri, temveč sem se spet vrnil v Žiri.

Leopold Suhadolčan

Leopold Suhadolčan obiskal žirovsko mladino

Slovenski kulturni praznik 8. februar smo na naši šoli proslavili tako, kakor se tako velikemu prazniku in spominu na velikega pesnika Franceta Prešerna, spodobi.

V Žiri smo povabili rojaka Leopolda Suhadolčana, ki se je prijazno odzval našemu vabilu. Očitno smo mu, zakaj nikoli ni prišel v Žiri, toda krivda je pravzaprav na naši strani, saj se nismo prej spomnili, da nekje živi pisatelj, ki se je rodil v Zireh.

Do zadnjega kotička smo napolnili kinodvorano. Pozdravili smo pisatelja z igrico, ki so jo odigrali člani dramskega krožka. Nekaj o življenju Franceta Prešerna pa je prebrala tov. Minka Kokalj.

Tov. Suhadolčan se, kot kaže, zelo dobro razume z otroci, saj se je z nami spustil v zelo prijeten klepet, ki pa smo ga žal prežgodaj morali končati. Preganjal nas je čas. Pisatelj nam je prebral tudi odlomke iz nekaterih svojih knjig, saj jih je napisal kar petindvajset.

Učiteljski zbor se je odločil, da bomo Prešernov dan počastili tudi s podelitvijo Prešernovih bralnih značk. Na naši šoli je letos tekmovalo kar 380 učencev. To je zelo lepo število in upamo, da se bo še povečalo, predvsem na predmetni stopnji. Saj je vendar knjiga tista prijateljica človeka, v kateri si iščeš znanja in utehe. Zatorej starši: »OMOGOCITE VSEM SVOJIM OTROKOM VSAJ NEKAJ PROSTEGA CASA TUDI ZA BRANJE, NE SAMO ZA POTEPI!«

Pisatelj nas je zelo navdušil, saj je zelo prijeten mož. Podobno kot lanskoletni obisk Toneta Svetine ter pevec iz ljubljanske opere. Otrokom bi morali dati čimveč možnosti, da se spoznajo s skrivnostjo knjige, opere in resne glasbe. Starši vse preveč črno gledajo na to.

Mi otroci pa se želimo učiti, želimo spoznati čimveč pesnikov in pisateljev. Zal pa je v Zireh tega veliko premalo, pa čeprav pravijo, da smo Žirovci kulturni ljudje.

Irena Kavčič
8. a

MODRI KAPICI

Punčka mala, saj te ne poznam, in če ti pišem, pišem ti v omami, da le ti še ogrejem topli hram, kjer v srcu nosiš sonce zlati mami.

Le nosi ga, o nosi žar očem, ki zrejo nate s pravljico milino, razsvetli temo kamenja potem, kjer slutiš trudno mamino stopinjo.

Ne skrbi, milal Samo čuti z njo, s poljubi ji ozaljšaj blago lice, vsak dan ji vračaj dolg za vse lepó in varuj jo pozabe mrtve ptice.

Ce kdaj zaznaš, da ji obraz je bled, z nasmehom ji zakliči, ljubko: »Mama, čemu na tvojih ustnih trpka sled, ko da bila bi na tem svetu sama.«

In spet bo tvoja, samo tvoja mama, ljubeča mama za svoj drag zaklad; morda še res ne vedro nasmejana, vendar spet bitje polno sladkih nad.

PRIPIS K PESMI

Nedavno sem bil priča nečemu, za koga mogoče čisto vsakdanjemu, a zame, ki v nežni mladosti nikoli nisem bil deležen matrine ljubezni, tako zelo lepemu, da sem to sklenil podariti spominu.

Sklenil sem napisati pesem. In to pesem posvetiti — pač mami, ki se je oblačnega dne okrog poldne povsem nepričakovano zagledala predse: skozi okno, ven, na mokri, temačni asfalt cestišča, po katerem je pravkar hitela gručica šolark. In sebi, ki sem lahko potem samo še občudoval spremembo njenega obraza.

Prej blede in malone utrujeno obličje ji je nenadoma oživel v skrivnostni mešani

ci skrbi in hrepenenja. Hotel sem že ugibati vzrok čudne igre pa ni bilo treba. Njen vzklík? »Zdajle gre našal« je bil dovolj jasen, da sem se ga ovedel. Bil sem ginjen in da bi to prikri celó samemu sebi sem jo vprašal, kolikor se mi je dalo neprizadeto:

»Katera je?«

»Modro kapico ima...«

»... in bel ovratniček,« sem jo dopolnil.

Tedaj se je zasmejala, da nisem vedel, čemu. Morda res le iz zadrege, a jaz sem v tem njenem smehu začutil ost omaloževanja mojih besed.

»Pa še pogledal jo nisi,« je rekla, niti ne očitajoče in s tem še povečala bol moji duši...

Jože Podobnik

Dopisujte v Delo-življenje!

Proti požarom z novo opremo

Varstvo pred požari je v organizacijah združenega dela posebnega pomena. Zaradi uvajanja modernih in sodobnih tehnoloških postopkov in delovnih procesov ter velike koncentracije kompliciranih osnovnih sredstev je povečana tudi nevarnost požara. Zato je potrebno za uspešno gašenje nabaviti ustrezna gasilna, reševalno-tehnična zaščitna sredstva. Nabavo te opreme financirajo te organizacije s sklepanjem samoupravnih sporazumov z veljavnostjo petih let. Odlok je bil objavljen v Uradnem vestniku Gorenjske št. 19/73.

Objavljamo pregled opreme, ki je bila nabavljena v letu 1974 za posamezne centre, po drugi strani pa tudi zbrana finančna sredstva po sklenjenih sporazumih po posameznem sektorju.

Iz pregleda sledi, da je bilo nabavljene opreme v znesku 594.854.— dinarjev, zbranih sredstev pa le v višini 345.500.— din.

K znesku vrednosti nabavljene opreme pa je treba prišteti še 12.000 din za strokovno vzgojo gasilcev, 9.000.— din za gradnjo bazenov, 12.000.— dinarjev za popravila domov in 2.000.— din za dokončanje enega orodišča.

Manjkajoča sredstva je Občinska gasilska zveza pridobila še z dotacijo Skupščine občine Šk. Loka v znesku 140.000.— dinarjev, ostalo pa so pridobili gasilci sami z nabiranjem prostovoljnih prispevkov pri občanih in s prirejanjem gasilskih veselic ali drugih pridobitnih prireditev.

Iz tega se lahko brez dvoma ugotovi, da so Občinska gasilska zveza in društva s svojimi člani vložila veliko truda in naporov, da so bili v preteklem letu doseženi taki uspehi.

Predsednik
Obč. gasilske zveze
ANTON OMAN, ing.

PREGLED

nabavljene opreme po sektorjih v letu 1974 in vplačana finančna sredstva po sporazumih v letih 1972/73

Naziv sektorja	Naziv opreme	Vrednost	Skupaj	Vplačana finančna sredstva
SKOFJA LOKA	gasilski avto, orodni TAM 550	266.224.—	320.824.—	256.500.—
	siren 2 kom	10.040.—		
	dežni plašči 32 kom	5.120.—		
	požarne metle 12 kom	1.440.—		
	prikolica z 250 kg gas. prahu	38.000.—		
ZELEZNIKI	gasilski avto TAM 2001	78.730.—	164.070.—	42.100.—
	siren 4 kom	20.080.—		
	dežni plašči 32 kom	5.120.—		
	požarne metle 12 kom	1.440.—		
	dihalni aparati 2 kom	21.200.—		
	gasilska črpalka 800/1 min	37.500.—		
ZIRI	siren 1 kom	5.020.—	70.780.—	46.900.—
	dihalni aparati 2 kom	21.200.—		
	dežni plašči 32 kom	5.120.—		
	požarne metle 12 kom	1.440.—		
	prikolica z 250 kg gas. prahu	38.000.—		
POLJANE	siren 1 kom	5.020.—	37.180.—	—
	dežni plašči 32 kom	5.120.—		
	požarne metle 12 kom	1.440.—		
	gasilska črpalka 500/1 min	25.600.—		
			592.854.—	345.500.—

Dolgo so sodelovali pri urejanju DELA-ZIV-LJENJA, nekateri že skoraj od začetka izdajanja našega glasila — tako lahko povem za tovariše, ki so bili ob imenovanju novega uredniškega odbora razbremenjeni te dolžnosti. To so ALFONZ ZAJEC, ANTON ŽAKELJ in MILAN MOČNIK, medtem ko se je ANICA RAMPRE vključila v uredniški odbor zadnja leta. Vsi so s svojim sodelovanjem prispevali k pestrosti ter zanimivosti našega glasila in skupaj smo se trudili, da bi izdajanje tovarniškega glasila doseglo svoj namen.

VSEM SE ZA TRUD IN SODELOVANJE
NAJLEPSE ZAHVALJUJEM!

Ob tem pa naj izrazim še željo za dobro sodelovanje z novim uredniškim odborom. Če bomo delali vsi, bo naše delo lažje in uspešnejše.

Majda JESENKO

Naši rojaki imajo uspehe

Pred kratkim je bila v Moderni galeriji v Ljubljani razstava jugoslovanskih umetnikov — naivcev. Med nagrajenimi sta tudi JOŽE PETERNELJ in KONRAD PETERNELJ. Cestitamo in želimo še veliko uspehov v njunem umetniškem prizadevanju!

Naš rojak, akademski slikar TOMAŽ KRZISNIK, je na proslavi ob slovenskem kulturnem prazniku prejel letošnje Nagrado Prešernovega sklada za likovno ureditev igrice Zlata ptica.

Iskreno čestitamo in želimo še veliko podobnih uspehov!

KAKO SE BO KRIŠPIN OBUTNIK NASANKAL LETOŠNJO ZIMO

V SANJAH

V TOVARNI

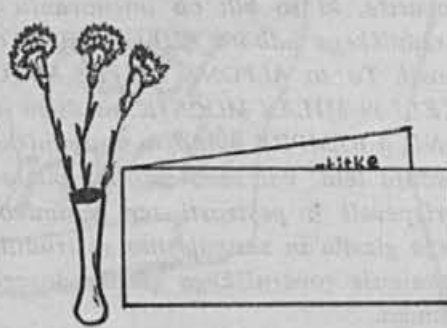

DOMA

Nagradna križanka »Ob prazniku žen«

OCRABLJENO
SENO NA
TRAVNIKU

PRIPRAVA
ZA PRE-
ISKOVANJE
BRONHIJEV
MENIH V
TIBETU

KAMEN
ZADEIT

ČEBELJI LET OKOLI CVETOV	TOPOVSKI IZSTRELEK	RUSKA DINASTIJA KI JE VLA- DLA DO 1917 L.	POKRAJINA V VIETNAMU	BENO HVALA	ČRNA PTIČKA PEVKA	OTOK PRI MOLATU		
			M		ANTIČNI KRAJ V MAKEDONIJI		T	
					8. MAREC DAN ŽENAM	IZDELOVA- LEC OMAR	DVOJICA PIHAČ	
ŠTOR, PANJ		TEKSTILNI STROJ ZA PRANJE ČE- SANE VOLNE	L					
MOTORJI ZA SPIDVEJ IZ ČSSR		ZAKUPNIK PEMLJIŠČA MESTO POD FRUŠKO GORO	O					
POSLOVNO SPRETEH ČLOVEK			A	SILVESTER DOLIHAR	ST. BRAZIL- SKI ANDONETAS TRIERA, TROVESLACA		V	ANTONIJA HORVAT KOSMATA TEŽA
AUTIMONU PODOBNA PRVIHA			U	MATERINA ALI OČETOVA SESTRA		IZBRAH ČLOVEK ANTONIJA ANDREUZZI		NITKE, SUKANCI
POCLAVARJI IMAMATOV				OSTANEK PRI PEKI MESA	ŠTULA, STRCELJ, KRN	SOBNA RASTLINA PRIPADAJO- CI DELEŽ		IZMETAČ NABOJEV PRI PUSKI
TRČEK MIROSLAV		ČEŠKO "DA" SNETLJAJ PŠENICE			LJ LIJEC PAVEL NICOLETTI			CARJEVA HČI
VRSTA KONJSKEGA TEKA		FR. FIZIK ANDRE-MARIE AVSTR. BORO EV. ACEUKVA						
TUJE ŽEN. IME				IME PISATE- LJA KOVALICA EDO RAVNIKAR				
NAŠA REVO- LUCIONARJA (ANGELA)					DEBELA PALAČIŠKA			
POVEZANE VEJE ZA KURJAVO					PREBIVALEC SOSEDNJE DRŽAVE			

Kegljači tudi brez kegljišča dokaj uspešni

Zirovski kegljači so se v letu 1974 vključili v občinska tekmovanja.

Kljub slabim pogojem za vadbo so dosegli kar lepe uspehe. Objavljamo najprej rezultate ekipnega tekmovanja.

S področja Krajevne skupnosti Ziri sta sodelovali dve ekipi.

Kegljaško tekmovanje se je odvijalo vse leto, sodelovalo pa je 21 ekip, s tem, da se je vsak mesec točkovalo doseženo mesto v mesecu, končni izkupiček pa je doseženo mesto v letu 1974.

Se danes mi ni jasno, zakaj se naša ekipa ni imenovala »ALPINA« Ziri. V njej je bilo namreč kar — z rezervami — 7 delavcev Alpine.

Tako na tekmovanje in treninge smo se vozili na svoje stroške. Sami smo tudi pla-

čevali žetone za treninge. Lahko rečem, da je v Zireh precej navdušenih ljubiteljev tega športa, žal pa ni posluha za podporo.

Prvo mesto v ekipnem tekmovanju je dosegla ekipa LTH, ekipa Ziri pa sedmo mesto.

Tekmovali so tudi posamezniki. Nekaj rezultatov:

- 12. mesto Giugovaz Livio »Kladivar«
- 13. mesto Demšar Dušan »Ziri«
- 17. mesto Pivk Stane »Kladivar«
- 22. mesto Vehar Rajko »Kladivar«
- 28. mesto Mlinar Miran »Kladivar«
- 29. mesto Podobnik Milan »Ziri«
- 30. mesto Štajer Viktor »Ziri«
- 41. mesto Ovsenk Janez »Ziri«
- 47. mesto Podobnik Vinko »Ziri«
- 50. mesto Gladek Vinko »Kladivar«

Taka mesta so dosegli Zirovci med 227 tekmovalci. Nekateri od navedenih se tudi

niso udeležili vseh tekmovanj, zato prikaz doseženega mesta ni realen.

Ob zaključku tekmovanja je bil 11. 1. 1975 organiziran troboj ekip in sicer so sodelovale kombinirane ekipe Sk. Loke, Železnikov in Zirov. Žal tudi tedaj nismo uspeli, bili pa smo blizu II. mesta, spodrsljaji posameznikov pa so se nam maščevali. Tedaj je ekipa štela 30 tekmovalcev in med vsemi se je najbolj odrezal Janez Ovsenk, s skupaj podrtimi keglji 425, in med posamezniki zasedel odlično 6. mesto. Obe ekipi iz Zirov, kot vse ostale so prejele lična, v ta namen izdelana priznanja.

Poleg tega je Dušan Demšar prejel pokal kot najstarejši tekmovalci, Viktor Štajer pa kovinsko plaketo za doseženo II. mesto med veterani. Vsi ostali pokali pa so ostali v Sk. Loka in v Železnikih. Ob tej priliki je TTKS Sk. Loka izročila tudi prehodni pokal, za katerega pa se bomo borili že v letošnjem letu. Lepo bi bilo, da bi ga imeli vsaj eno leto v hrambi. To bo mogoče le v primeru, če bodo posamezniki jemali tek-

movanje resneje, predvsem pa, da bi pristojni dejavniki pri naši krajevni skupnosti, kot pri odboru za rekreacijo in oddih pri TTKS Sk. Loka in podjetjih, pomislili, da se tudi pri nas zgradi tovrstni objekt. Sk. Loka tega že ima, računajo pa že na gradnjo novega kegljišča.

V. s.

Rešitev prejšnje križanke

Vodoravno: OKOP, MAN, SARASATE, ELA, PRESS, SMUCARSKI KLUB, ALPINA, TALKA, SP, USTNE, IVAN, KARN, MARELE, TRATICA, ANET, ULJ, AK, KAVALEK, LOPA, CI, ALMA, ATA, AVION, IM, AC, HOAD, INN, ATRIJ, REŽIM, NOSAN, OCEAN, IL, KRI, TIR, DAKAR, TEKASKI CEVELJ, LUG, OSEL, ARAGONKE, OKO

Izžrebani reševalci:
I. nagrado prejme BARBARA TUSAR, Ljubljana

II. nagrado prejme OREŠNIK DEJAN, Dobračeva 26

III. nagrado prejme NADA ZUST, Dobračeva

»DELO ŽIVLJENJE« je glasilo ALPINE tovarne obutve Ziri, Stara vas 23 — n. sol. o., ki ima v svoji sestavi TOZD Proizvodnja obutve, TOZD Prodaja obutve in Delovno skupnost skupnih služb.

Ureja ga uredniški odbor:

Vladimir Pivk
Miha Govekar
Ivan Capuder
Rudolf Poljanšek
Martina Gregorač
Majda Jesenko — glavni urednik

Nejko Podobnik — odgovorni urednik

Izhaja mesečno. Naklada 1600 izvodov.

Fotografije: Franc Jesenko

Tisk: Gorenjski tisk, Kranj